

KATI ATIK VE ÇEVRE

Sayı: 6

Nisan 1992

KATI ATIK TÜRK MİLLİ KOMİTESİ

KATI ATIK VE ÇEVRE

Sayı 6, Nisan 1992

İÇİNDEKİLER

Okurlarımıza	1
Basından Haberler	2
Yeşil Nokta - Der Grüne Punkt <i>Günay Kocasoy ve Kriton Curi</i>	6
Nato Üyesi Ülkelerin Çevre Yönetiminde Ulusal Öncelik Sıralamaları <i>Ahmet Baban ve Erdoğan Alper</i>	32
1992 Brezilya Toplantısına Sunulacak Olan (Birleşmiş Milletler) Avrupa Ekonomik Komisyonu Çevre Hakları ve Yükümlülükleri Sözleşme Tasarısı <i>Çeviri: Birol Ertan</i>	33
T.C. Çevre Bakanlığı Kota ve Depozito Uygulaması	34
Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik	36
Toplantılar	37
Yazım Kuralları	39

KATI ATIK ARAŞTIRMA ve DENETİMİ TÜRK MİLLİ KOMİTESİ Adına Sahibi ve

Mesul Müdürü: Prof.Dr.Kriton Curi

Editörler: Prof.Dr.Fahir Borak
Doç.Dr.Günay Kocasoy

Yazı Kurulu: Prof.Dr.Ekrem Ekinci
Prof.Dr.Ilhan Or
Prof.Dr.Gülerman Sürücü
Prof.Dr.Olcay Tünay

Üç ayda bir yayımlanır.

Yazışma Adresi:
Katı Atık Türk Milli Komitesi
Boğaziçi Üniversitesi
80815 Bebek-İSTANBUL
Tel: 263 15 00/470-276-439

BASKI
Cem Ofset Matbaacılık Sanayii A.Ş.
Beşyol, Fabrikalar Caddesi No:21
Sefaköy, İSTANBUL Tel:579 43 13

Lever 'e bu derginin basılmasındaki katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

OKURLARIMIZA...

Katı atık sorunu bütün dünyayı meşgul etmeye devam etmektedir. Dünyanın nüfusu sürekli olarak artıyor, kişi başına üretilen çöp miktarı artıyor ve sonuçta çöpler dağlar meydana getirecek miktarlara ulaşılıyor.

Bu durumun düzeltilmesi için çeşitli çözüm yolları aranmakta, bazı ülkeler cesur adımlar atarak çöp üretimini azaltmak için önlemler almaktadırlar. Örneğin Almanya çöplerinin önemli bir kısmını teşkil eden ambalajların belediyeler tarafından toplanmasını durdurdu. Almanya'da ambalajlar artık üretici veya satıcı tarafından toplanarak geri kazanılmaktadır. Aslında bu işin her firma tarafından ayrı ayrı yapılması son derece zordur. Bu zorluğun bilincinde olan sanayiciler bu soruna çözüm getirmek için biraraya gelerek bir şirket kurdular. Şirket peşin aldığı bir ücret mukabilinde "Yeşil Nokta" amblemini ambalajların üstüne konmasına müsaade etmekte ve "Yeşil Nokta" lı ambalajları kurdukları sistem içinde toplayarak geri kazanmaktadır.

"Yeşil Nokta" konusu ülkemizde de sanayicileri ve ihracatçıları yakından ilgilendirmektedir. Çünkü artık Almanya'da "Yeşil Nokta" amblemi taşımayan bir ürünü satmak hemen imkansızdır.

Katı Atık ve Çevre Dergisi "Yeşil Nokta" nın hem katı atık yönetimi açısından önemini, hem de sanayicimizin bu konudaki sorunlarını gözönüne alarak bu konuyu detaylı bir şekilde inceledi.

Almanya katı atık miktarlarını azaltmak için "Yeşil Nokta" uygulamasına başlarken Türkiye de Katı Atık Yönetmeliği'nde yer alan müeyyidelerle ambalajların hiç olmazsa bir kısmını kontrol etmeğe çalışmaktadır. Çevre Bakanlığı'nın bu konudaki faaliyetleri hakkında bazı bilgiler Dergimizin bu sayısında verilmiştir.

Katı Atık Kontrol Yönetmeliği yayımlandığı zaman Dergimiz tarafından (bakınız Katı Atık ve Çevre, sayı 2) yapılan eleştirilerden bir tanesi plastiklerin sadece PET ve PVC olarak tasnif edilmesiydi. Bu konuda yapılan eleştiriler sonuç vermiş, Yönetmeliğin yayınlanmasından onbir ay sonra bütün plastikleri Yönetmelik kapsamına alan ek Şubat 1992'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmeliği de bu sayımızda yayınlamış bulunuyoruz.

Katı Atık ve Çevre Dergisi Belediyelerimize, Çevreye, Çevre Dostu insanlarımıza hizmet etmek amacı ile yayınlanmaktadır. Derginin daha yararlı olması için siz de yazı yazarak, haberlerinizi göndererek, yazılan makaleler hakkında düşüncelerinizi yazarak katkıda bulunabilirsiniz.

Dergi'nin Çevre Dostu olan herkesin dergisi olduğunu unutmayalım.

Saygılarla

Doç. Dr. Günay Kocasoy

BASINDAN KATI ATIKLARLA ve ÇEVRE ile İLGİLİ HABERLER

Sokaktaki Çöplerin Sahibi Kim?

.... belki çöp toplamanın sorumluluğu belediyelerde ama bu çöpler hepimizin ve çöplerde yatan serveti ekonomiye kazandırmak her bilinçli tüketicinin görevidir olmalı.

Meral Tamer, Cumhuriyet, 15 Ocak 1992

Plastikçiler PET'i Savundu

Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme Vakfı 2nci Başkanı Güngör Özadam "Plastik içerikli ürünlerin insan sağlığına, çevreye bir zararı yok. Tek kusuru görsel kirlilik yaratmaktadır. Bu da geri toplama sorunudur.... Türkiye'de plastik tüketim ve kullanımı Batı'nın çok gerisindedir. ... Tepkilerin arkasında cam üreticileri var. Denizlerimizin dibinde PET kadar cam atık var..." dedi.

Cumhuriyet, 20 Ocak 1992

Çevrecilerin "PET" kavgası

S.O.S İstanbul Çevre Gönüllüleri Platformu dün Ortaköy Meydanı'nda düzenlediği pankartlı gösteriyle pet şişe üreten ve kullanan firmaların biraraya gelecek kurduğunu "Çevre Koruma Vakfı"nı protesto etti.

Hürriyet İstanbul, 20 Ocak 1992

Kirimizin Ölçüsünü Alacağız

Avrupa'da Sınırlararası Hava Kirlenmesinin Takibi ve Değerlendirilmesi İşbirliği Programı (EMEP) çerçevesinde bir ölçüm istasyonu kurulacağı açıklandı.

1978-80 yıllarında Türkiye her ay 14 bin 100 ton kürt ihraç ederken aynı süre içinde ayda 40 bin ton kürt ithal etti.

Cumhuriyet, 23 Ocak 1992

Hamur Kağıttan Çevreci Kartları

Çevre Bakanlığı örnek olmak amacıyla tıbbi kağıtlarını kullanılmış kağıttan yapacak... Çevre Bakanı Doğançan Akyürek ayrıca pet şişelere depozito uygulamasına geçileceğini ve öncelikli olarak kamuya ait araçlarda katalizör takılması çalışmalarına başlayacaklarını belirtti.

Cumhuriyet, 23 Ocak 1992

Çöpün Özelleştirilmesi Önemli Aşama

Eski Maliye Bakanı Adnan Kahveci Kartal Belediyesi'nin çöp hizmetlerini özelleştirmesi üzerine "8 yıldır savunduğumuz özelleştirme mantığının doğru olduğunu Adalar ve Kartal uygulamaları gösterdi" dedi.

Hürriyet, 28 Ocak 1992

Kirli Otomobile Yüksek Vergi

Alman Çevre bakanı Klaus Töpfer otomobil vergi sisteminde çevre sağlığının esas olacağını açıkladı. Bakan egzoz dumanındaki zehirli gazın oranı ve motor gücünün şiddetine göre vergi oranının artacağını söyledi.

Hürriyet, 28 Ocak 1992

Ambalajda Yeşil Nokta Paniği

Almanya'nın ihraç ürünlerine uygulamaya başladığı Yeşil Nokta, ambalaj sektörünü gafil avladı. Karton ambalaj imalatçıları, plastikçilere darbe vurup kendi pazarlarını genişleteceği umuduyla Yeşil Nokta'yı şimdilik olumlu karşılarken, plastik ambalaj üreticileri çaresizlik içinde sektör değiştirmeyi düşünüyorlar. Yeşil Nokta uygulaması ikinci etapta Fransa, üçüncü etapta ise İngiltere tarafından yürürlüğe sokulacak. Bu durum, "Çevreye zararı yoktur" anlamına gelen Yeşil Nokta'yı taşımayan ürünlerin bu ülkelere girmesini önleme amacı güdüyor.

Cumhuriyet, 29 Ocak 1992

1983 Avrupa Geniş Pazarı Çevrenin Çöplüğe Çevrilmesi Anlamına Gelmeyecek..

Geniş pazar çevre "çöplüğü" olmak bir yana yüksek düzeyde bir çevre koruması sağlayacak. Anlaşma geniş pazarın tamamlanmasıyla birlikte yüksek düzeyde koruma standartları öngörüyor. Bu yasal bir koşul. Ayrıca hiçbir modern sanayi politikası makul bir çevre politikasıyla çelişmez.

EC News, 30 Ocak 1992

Çevreci Gönüllülere Kamu Görevlisi Sertifikası

Çevre Bakanı Doğancan Akyürek çevreci derneklere "yarı kamu kuruluşu" statüsü verileceğini, gönüllülerin de kamu görevlisi sayılacağını bildirdi.

Hürriyet, 30 Ocak 1992

Bir İlan....

Şişe cam tam 57 yıldır kullanılmış cam ambalajları toplayarak dönüşümü gerçekleştiriyor. Örneğin son beş yılda Şişecam 254.411 ton cam geri aldı. Bir başka deyişle 350 gr. dan 700 milyon şişe... bu sistemle son beş yılda ulusal kaynaklardan 30.529 ton fuel oil ve 305.293 ton hammadde tasarrufu sağladı.

Hürriyet, 30 Ocak 1992

Olmaması Beklenen Kirlenme...

İngiltere'de; Cornwall'da ağır metalle kirlenmiş 12 milyon galon su Fal deltasına döküldü. Olay bu madendeki pompalarını durmasından doğdu. Su'da bakır, çinko, arsenik, kadmiyum ve diğer zararlı maddeler var. İngiltere'de Hükümet Çevre biriminin Avrupa Komisyonu tarafından ihmali dolayısıyla suçlanması mümkün.

Water & Environment, Ocak 1992

Fosfatlara Etkili Olmayan Yasaklama

Avrupa Fosfatlar Bilimsel Komitesi (SCOPE) raporuna göre İtalya hükümeti tarafından deterjanlarda fosfat kullanımına getirilen kısıtlama denizlerin ve göllerin ötrifikasyonuna etkisiz kaldı. Kanuna göre deterjanda fosfat miktarı 1982'de %26 dan 1988'de %4'e indirilecekti. Rapora göre İtalya sınırlarına boşaltılan fosfor miktarı 59. 000 tondan 49.000 tona düştü.

Water& Environment, Ocak 1992

Kolera: Dersleri Yeni Baştan Öğreniyoruz.

Güney Amerika asrın en kötü kolera salgılarından birine yakalandı. Olay Peru'da başladı. Dört ayda 1300 kişi öldü. Salgın Meksika ve ABD'ye kadar yayıldı. İnsan dışkı ile hastalık geçebilir. Peru sahillerinde temizlenmemiş kanalizasyon atığı doğrudan denize dökülüyor, bakteriler çoğalacak kadar uzun süre yaşayabiliyorlar.

Water & Environment, Ocak 1992

Sazlıklar...

Sazlıkların büyük ölçüde yok olması yayın organlarında yer almıyor. Tropik ormanların

azalmasının yarattığı korku hükümetlerin protokoller, anlaşmalar imzalamasını zorladı. Ancak pek az insan sazlıkların yok olmasının çevre için ormanların yok olması kadar ciddi neticeler verebileceğinin farkında.. Sazlıklar tabii çevrenin ve hayvanların en zengin bulunduğu bir yer, ancak bilim adamları son zamanlarda sazlıkların su kirliliği kontrolündeki önemini belirlediler, bunların bozulması dünya ikliminin değişmesine ve ısınmanın hızlanmasına yol açabilir.

Water & Environment, Ocak 1992

Tehlikeli Madde İhracat ve İthalatının Arkasındaki Mantık...

12 Aralık 1991'de Dünya Bankası'nın baş ekonomisti Lawrence Summers bir dahili yazı dağıttı, bu yazı Şubat 1992'de Dünya boyutunda bir skandala dönüştü. Bu yazıda kısaca şöyle deniyordu: "Kirli" Endüstriler: Sizinle benim aramda kalmak üzere, Dünya Bankası'nın kirli endüstrilerin az gelişmiş ülkelere daha fazla gitmesini teşvik etmesine ne dersiniz? Ben üç sebep düşünebiliyorum: 1) Sağlığa zarar verici kirletmenin bedeli artan hastalık ve ölümlerden dolayı kaybedilen ücretler ile ölçülür. Bu açıdan sağlığa zarar verici kirletme en düşük ücretlerin olduğu ülkede yapılmalıdır. Benim düşünceme göre zehirli bu atığın en düşük ücretli ülkeye gönderilmesi ekonomik atık bakımından kusursuzdur... 2) Kirlenmeye karşı ilk yatırımlar az olup daha sonra hızla yükselir. Ben her zaman Afrika'nın nüfus yoğunluğu az ülkelerinin az kirlendiğini düşündüm... ne yazık ki taşınamayan endüstrilerin (taşıma, elektrik üretimi) yarattığı kirlilik ve katı atıkların yüksek taşıma maliyetleri bu kirliliğin ticaretine mani oluyor... 3) Estetik ve sağlık sebebiyle temiz bir çevre isteği yüksek gelire bağlıdır...

Greenpeace, First Quarter 1992'de Derlenmiştir.

Arjantin...

28 Ocak 1992 tarihinde Arjantin Cumhurbaşkanı Carlos Menem zehirli atıkların ithalatını yasaklayan kanunu imzaladı...Meclis, kurşunlu benzinin beş yıllık bir plan çerçevesinde kullanımdan kaldırılmasını amaçlayan bir kanun kabul etti.

Greenpeace, First Quarter 1992

Kolombiya

Ağustos 1991 de Kolombiya'da bir devlet kuruluşu olan Ecopetrol tetraetil kurşunu ihtiva eden benzin üretim ve satışını ternelli durdurduğunu bildirdi...

Greenpeace, First Quarter 1992

Guatemala

Bu sene (1991) Ocak ayında Guatemala her türlü atığın ithalatını yasakladı, böylece daha önce bırakılan bir boşluğu kapattı, bu "bilimsel, teknolojik ve ticari" maksatlarla atık ithalatına müsaade edilmesiydi.

Greenpeace, First Quater 1992

140 varil ise Bafra ve Alaçam ilçelerinde saklanıyor. Yaşar Doğu Yetiştirme Yurdu yöneticileri, çocukların zehirli varillerle temas etmemesi için her türlü önlemi aldıklarını ancak içlerinin yine de rahat olmadığını belirttiler.

Milliyet, 5 Şubat 1992

Panama

İngiltere ve Amerika'dan atık tüccarları ile uzun süren görüşmelerden sonra Panama Hükümeti çöl adalarından birini atık alan haline dönüştürme projesini reddetti...

Greenpeace, First Quater 1992

Uyarıyoruz

Çarpık kentleşme yüzünden 10 milyon nüfuslu İstanbul, öldürücü derecede kirli havayı teneffüs ediyor. Rüzgarlar kesildiğinde smog,dünya ortalamalarının çok çok üstüne çıkıyor ve koca kenti soluksuz bırakıyor. Özellikle kalp-solunum yolları hastalarını, yaşlıları ve çocukları öldürebilecek bir kirliliğe karşı hiç bir önlem alma şansımız yok, çünkü eldeki aletlerle kirlilik oranını ancak 24 saat sonra öğrenebiliyoruz.

Hürriyet İstanbul, 11 Şubat 1992

Venezuela

Atık ithalatını bir suç olarak niteleyen kanunun yakında parlamentodan geçmesi bekleniyor.

Greenpeace, First Quater 1992

Dünya Atık Anlaşması Yürürlüğe Giriyor

Basel Konvansiyonu Şubat 1992'de yirminci ülke tarafından onaylandı. İçindeki boşluklara ve üzerindeki tartışmalara rağmen, konvansiyona göre (en az) yirmi ülkenin kuralları kendi ülkelerinde kabul etmeleri halinde, konvansiyon bu yirmi ülkede yürürlük kazanıyor.

Şubat 29, 1992 itibariyle bu yirmi ülke: Arjantin, Avustralya, Çin, Çekoslovakya, Salvador, Finlandiya, Fransa, Macaristan, Ürdün, Lihtenştayn, Meksika, Nijerya, Norveç, Panama, Romanya, Suudi Arabistan, İsveç, İsviçre, Suriye, Uruguay.

Greenpeace, First Quater 1992

AT Bakanlar Konseyi Radyoaktif Atık Sevkiyatı Gözetim ve Kontrolüne İlişkin Bir Yönerge Kabul Etti.

3 Şubat 1992 tarihinde Bakanlar Konseyi radyoaktif atık sevkiyatı gözetim ve denetimine ilişkin bir yönerge kabul etti... Yönerge özel olarak şu zorunlulukları getiriyor.: -Radyoaktif atık sevkiyatı ile ilgili işlemlerin ilgili şirketlerin yetkili mercileri arasında yapılması, -Topluluktan ihraç durumunda kaynak ülke yetkili mercilerinin, sevkiyatı alacak Devletin radyoaktif atığı güvenli biçimde yönetmek için gerekli teknik, yasal ve idari kaynaklara sahip olduğundan emin bulunması, sevkiyatı alacak ülkenin önceden ve bilerek vereceği izin olmaksızın radyoaktif atık sevkiyatı yapılmaması.

EC News, 28 Şubat 1992

Bir İlan...

"Sana" çevremize özen gösterir. Sana çevre konularına son derece duyarlı ve çevre korunmasına katkıda bulunmaya kararlıdır. En son teknolojiye göre kurulmuş olan çift kademeli (kimyasal ve bakteriyolojik) atık arıtma tesisleriyle sanayimizde örnek kuruluştur.

Hürriyet, 2 Şubat 1992

Bir İlan...

Kullanılmış bira ve meşrubat kutuları satın alınacaktır. Teneke kutu 300 TL/kg, Alüminyum kutu 2000 TL/kg. Nacanco Paketleme Sanayii ve Ticaret A.Ş.

Hürriyet, 18 Mart 1992

Çocuk Yurdunda Zehir

Karadeniz kıyılarına vuran, yabancı gemilerden atılmış 168 zehirli varilden 28' inin Samsun'da 200 kimsesiz çocuğun barındığı Yaşar Doğu Yetiştirme Yurdu'nun ambarında depolandığı belirlendi. Öteki

T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından 24-28 Mart 1992 tarihleri arasında 2000'li yıllardaki Türkiye'nin Sağlık Politikalarını tesbit etmek amacı ile toplanan Kongreye sağlık mensupları ve halk sağlığı bilimcileri ağırlıklı olmak üzere, Bakanlıkların temsilcileri, üniversite ve araştırma merkezleri, kamu kuruluşları, özel sektör, belediyeler ve derneklerden uzmanlar davet edilmiştir. Kongrenin amacına uygun olarak oluşturulan Çalışma Gruplarında değişik konularda raporlar hazırlanmış ve bu raporlar Genel kurulda tartışmaya açılmış ve onaylanmıştır.

Birinci Ulusal Sağlık Kongresine davet edilen Katı Atık Türk Milli Komitesi'ni temsil eden Milli Komite Başkanı Prof. Dr. Kriton Curi "Atıklar ve Çevre Sağlığı Çalışma Grubu"nun çalışmalarına katılmıştır. Kongreye davet edilen üyelerimizden Doç. Dr. Günay Kocasoy "Su Kirlenmesi ve Çevre Sağlığı Çalışma Grubu"nda görev almıştır.

YEŞİL NOKTA KONUSUNDA BİR KONFERANS

İhracatçılarımızı bir süreden beri ilgilendiren ve bazıları için korkulu bir rüyaya dönüşen Almanya'nın uygulamakta olduğu "Yeşil Nokta" konusunda Katı Atık Türk Milli Komitesi ve İstanbul Sanayi Odası bir konferans tertiplemiştir. 28 Nisan 1992 Çarşamba günü İstanbul Sanayi Odası Meclis Salonu'nda yapılan toplantıda Milli Komite'nin davetlisi olarak Türkiye'ye gelen Hochthein Bodenze Sanayi ve Ticaret Odası Çevre Danışmanı Dr. Wolfram Hogrefe "Ambalajları Azaltmak Yönetmeliği" ve onunla ilgili olarak başlattıkları "Yeşil Nokta" uygulamasını anlattı.

Çok sayıda sanayicinin katıldığı toplantının tartışma bölümünde sanayicinin bu konudaki sorunlarına açıklık getirilmiştir.

Katı Atık Türk Milli Komitesi bu sanayicilerimize yardımcı olmak üzere İstanbul Sanayi Odası ile birlikte "Yeşil Nokta" konusunda bir kitapçık hazırlamaya karar vermiştir.

YEŞİL NOKTA

- Der Grüne Punkt -

Günay Kocasoy*
Boğaziçi Üniversitesi
80815 Bebek-İstanbul

ÖZET:

Almanya'da ambalaj atıklarının Belediyece toplanmaması kararı verildikten sonra uygulanmaya konan "Yeşil Nokta" uygulaması hakkında bilgi makalede verilmektedir.

ABSTRACT: The article gives information about the "Green Point" sign which has been started to be used after Municipalities stopped to collect wastes packages..

GİRİŞ

Halk dilinde "çöp" diye bilinen katı atıklar bütün dünyada önemli bir çevre sorunu olmaya devam etmektedir. Hayat standartlarının yükselmesi, tüketimin artması sonucu bütün atıklarda olduğu gibi katı atık miktarında da büyük artışlar olmaktadır. Çevreciler katı atıkların uzaklaştırılması için uyguladıkları sistemlerin mali külfetinin sürekli arttığından, uzaklaştırma için kullanılan tesisler için uygun yer bulamamalarından ve atık miktarının artması neticesinde "düzenli depolama" sahalarının çok çabuk dolmasından kaynaklanan şikayetlere karşı bir çözüm bulabilmek için yeni yöntemler geliştirmeye çalışmaktadır. Bu meyanda Almanya'da kısa bir müddet önce konan uygulanmaya "Yeşil Nokta" (Der Grüne Punkt) konusuna girmeden önce katı atık tanımına yarattıkları sorunlara ve bunların kaynaklarına kısaca değinmekte yarar vardır.

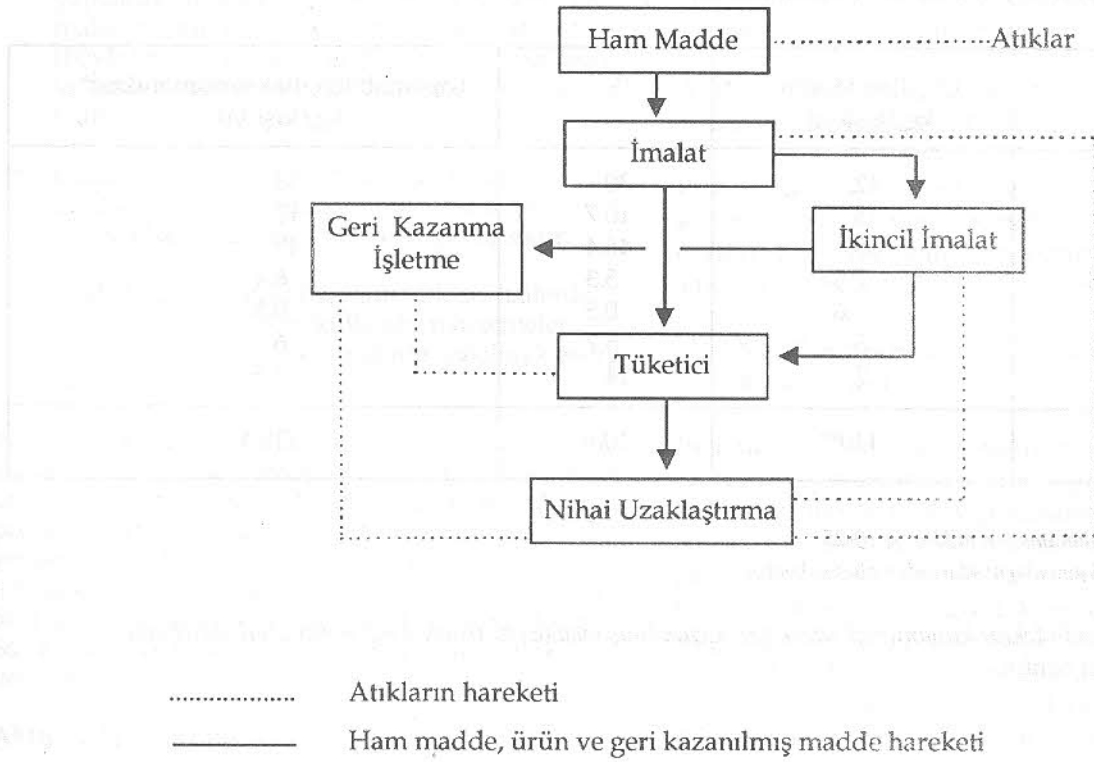
Katı Atık arzu edilmedikleri yerlerde bulunan kıymetli maddelere verilen addır. Aslında çöp olarak atılan hemen herşeyin bir kullanım imkanı vardır. Ancak o an o yerde kullanılmayacakları için ve sahipleri onları muhafaza etmek istemediği veya muhafaza edemediğinden arzu edilmeyen maddeye dönüşmekte ve atılmaktadırlar. Böylece çok büyük hacimler kapsayan ve uygun bir şekilde uzaklaştırılmadıkları takdirde önemli sağlık, estetik ve çevre sorunları yaratan çöpler oluşmaktadır.

Katı atıkların

- Evlerden
- Ticarethanelerden
- Endüstriden
- Atıksu arıtma tesislerinden
- Çiftlik ve ziraat alanlarından
- İnşaat alanlarından
- Hastahane vb. yerlerden

kaynaklandığı bilinmektedir. Bunlardan ilk ikisinin doğrudan doğruya günlük hayat ile ilgili ve miktar olarak fazla olmaları önemini artırır. Çağdaş katı atık yönteminin ana ilkesi "çöp miktarını azaltmak"tır. Aslında çöp problemini çöpler oluşmadan çözmeye çalışmak en doğru yaklaşımdır. Örnek olarak, bir kere kullanılıp atılan kaplar, ambalaj malzemeleri yerine geri dönüşlü kaplar kullanmak, çöp miktarını ve dolayısıyla çevre kirlenmesini önemli ölçüde azaltmaktadır. İkinci önemli ilke ise plastik şişeler gibi "çevreye zarar vermeden yok olmayacak maddeleri imal etmekten ve kullanmaktan kaçınmaktır". Şekil 1'de verilen ve katı atıkların meydana gelişini gösteren akış diyagramı incelendiğinde katı atık sorununda etkin çözümün ham maddeyi azaltmak ve geri kazanmayı arttırmak olduğu gözlenmektedir. Bu şekil dikkatli incelendiğinde, katı atık uzaklaştırmasından tüketicinin sorumlu tutulmasının çok doğru olmayacağı düşüncesi doğmaktadır. Tüketicinin sorumluluğu şeklinde olan bugünkü uygulama yerine, atığı imal edenin sorumluluğunun sorunun çözümü için olumlu bir ilerleme olacağı aşikardır.

*Katı Atık Türk Millî Komitesi Üyesi

ŞEKİL 1. Malzeme akışı ve katı atık üretimi akış diyagramı (Curi, 1990)

ALMANYA'DA AMBALAJLARIN UZAKLAŞTIRILMASI İLE İLGİLİ MEVZUAT

Satışa sunulan ürünlerin ambalajlarının, kamu katı atık bertaraf etme sistemlerinden bağımsız olarak üretici, distribütör, perakendeci zincirinden herhangi biri tarafından toplanıp geri dönüştürülmesini ve/veya yeniden kullanılma garantisi mecburiyetini getiren ve 19 Nisan 1991'de Almanya'da kabul edilen "Ambalaj Malzemelerini, Atıklarını Minimuma İndirme" Yönetmeliğinin yayınlanma nedeni Almanya'da ambalajlardan kaynaklanan çöplerin sürekli olarak artması ve bunların atılacağı yerlerin gittikçe azalmasıdır. Çöp sorununu, atıkları tekrar kullanarak çöp miktarını azaltmakla çözmeyi amaçlayan bu ülkedeki istatistiklere göre, çöp miktarı ve bunların içinde geri kazanılabilecek kıymetli maddeler sırasıyla Tablo 1 ve 2'de ve Şekil 2'de verilmiştir.

Tablo 1- Almanya'da Bir Yılda Üretilen Çöp Miktarı ve Kompozisyonu

Katı Atık Türü	Miktarı Milyon ton/yıl	Yüzde %
Evsel (evlerden)	14	4.7
Endüstriden		
kaynaklanan evsel atık	18	6.0
Öğütülmüş atık	0.4	0.1
Araba atıkları	2	0.7
Araba lastikleri	0.4	0.1
Yıkılmış bina, hafriyat (moloz)	200	66.7
Gaz temizleyicileri	11	3.7
Alçı atıkları	3.9	1.3
Biyolojik arıtma tesisi atıkları	50	16.7
Tehlikeli atıklar	3-10	1-3.3

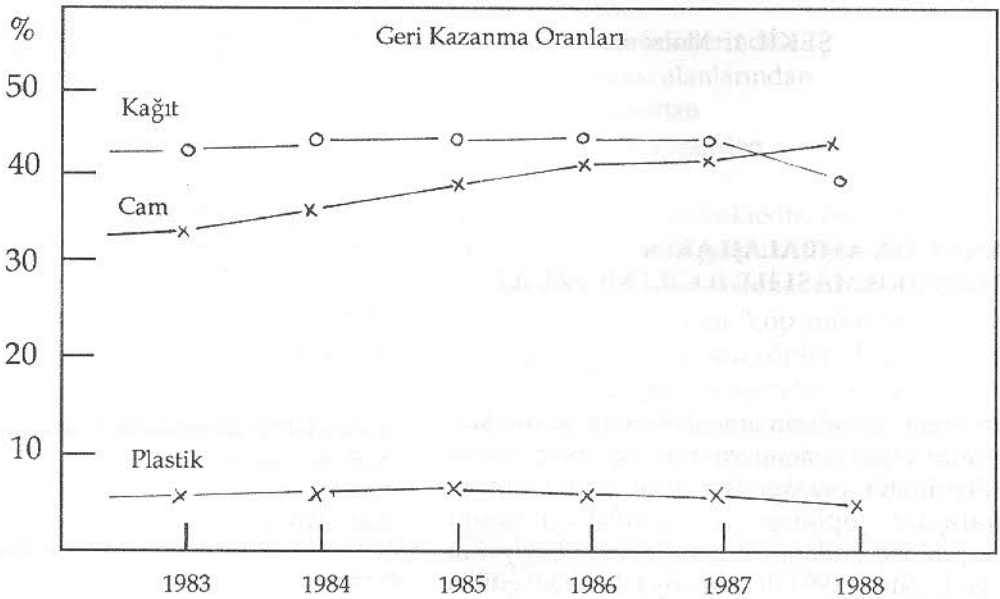
Tablo 2- Evsel Atıklarda Bulunan Geri Kazanılabilen Kıymetli Madde Miktarı

Madde	Üretilen Miktar kg/kişi-yıl	%	Toplanabilen maksimum miktar* kg/kişi-yıl
Cam	42	30	38
Kağıt ambalaj	15	10.7	12
Gazete, dergi	65	46.4	49
Teneke, plaka, çelik	7.5	5.3	6.4
Aluminyum	0.6	0.5	0.5
Plastik	8	5.7	6
Karışık	2	1.4	1.5
TOPLAM	140**	100	113.4

* Evsel atıklardan toplanamayan miktar % 10-25

** Bunlardan 75 kg/yıl ambalaj atıklarından oluşmaktadır.

Almanya'da halihazırda tekrar kullanılmak üzere geri kazanılmış madde pazarının 9 milyon/ton/yıl olduğunu vurgulanmakta fayda vardır.

Şekil 2. Cam, Plastik ve Kağıdın Yıllara Göre Geri Kazanılması

Yukarıda bahsedilen yönetmelik geri dönüşebilen ambalaj malzemelerinin tekrar kullanımını teşvik ederek üretici, distribütör ve perakendeciye ambalajlara gerektiğinde depozito uygulama, geri toplama ve arta kalanları ayırma mecburiyeti getirerek ambalajlardan kaynaklanan çok miktardaki katı atık miktarını minimuma indirmeyi amaçlamaktadır. Bu yaklaşımla evsel katı atık miktarını azaltmak, mevcut atık uzaklaştırma sahalarının kullanım sürelerini

uzatmak ve ham madde tüketimini azaltmak hedeflenmektedir.

Bu yönetmeliğe göre ambalaj atıklarının miktarını ve olumsuz etkilerinin azaltılması aşağıdaki uygulamalarla gerçekleştirilecektir.

a) Ambalaj çevreye zararlı olmayan malzemelerden yapılacaktır.

- b) Ambalajlar geri kazanılabilecek malzemelerden yapılacak, ambalajlarda birden fazla (değişik) malzemelerin kullanılmasından kaçınılacaktır. (Böyle bir uygulama ile geri kazanma daha kolay ve daha ekonomik bir şekilde gerçekleştirilebilir.)
- c) Özellikle meşrubat ve içkiler için tekrar doldurulabilir ambalajlar kullanılacak ve ambalajlarda standardizasyona gidilecektir.
- d) Ambalajlar tekrar kullanılmadıkları hallerde kompost üretimi için kullanılabilir malzemeler değerlendirilecek, insinaratörde yakılarak enerji elde edilecektir.

Yönetmelik Almanya'da üretilen ambalajlardan ziyade Almanya'da piyasaya sürülen, yani bu ülkede üretilenlerden başka Almanya'ya ihraç edilerek piyasaya sürülen ambalajları da kapsamaktadır. Bu yönetmeliğin kapsamına göre ambalajların zararlı, tehlikeli kimyevi maddelerle kirlenmemiş olması ve özel kanunların kapsamına girmesi gerekmektedir. Söz konusu Yönetmelik bu yazının sonunda Ek- I'de verilmiştir.

AMBALAJ TÜRLERİ

Yeşil Nokta uygulamasında ambalajlar üç sınıfa ayrılmıştır. Bunlar

- primer (birincil) ambalajlar
- sekonder (ikincil) ambalajlar
- tersiyer (üçüncül) ambalajlardır.

a) Primer (birincil) Ambalajlar

"Satış ambalajı" olarak da isimlendirilen bu ambalajlar tüketiciye ulaşan ve paketlediği ürünün kullanımı bitene kadar ürünü koruyan ambalajlardır. Teneke meşrubat kutuları, diş macunu veya ilaç tüpleri, yaka, kutular vs., tek kullanışlı plastik tabak, bıçak, çatal vs. ler de bu ambalaj sınıfına girmektedir.

b) Sekonder (ikincil) Ambalajlar

Bu ambalajlar sınıfına tüketiciye ulaşan ve ürünlerin satış ambalajlarının birkaçını birarada tutan ambalajlara ilaveten aşağıdaki ambalajlar da girmektedir.

- Reklam amacı ile yapılan ambalajlar (büyük diş macunları vs.)
- Etiketleme amacı ile kullanılan ambalajlar
- Ürünün çalınmasını önlemek amacı ile kullanılan ambalajlar
- Çok miktarda ürünü birarada tutan (muhafaza eden) ambalajlar (blister, kutu vs.)

Bu ambalaj türleri daha ziyade toptancılarda ve süpermarketlerde bulunmakta, ürün tüketiciye bu ambalajlarda satılmamaktadır.

c) Tersiyer (üçüncül) Ambalajlar

"Nakliye ambalajı" olarak da bilinen bu ambalajlar

ürünün nakliyesi sırasında ürünü korumak amacı ile kullanılmaktadır. Paletler, sterofor kutular, ambalaj kutuları bu ambalaj türlerinin örnekleridir.

AMBALAJLARIN GERİ ALINMASI /GERİ KAZANILMASI İLE İLGİLİ YÖNETMELİKLER

Primer (satış), sekonder ve nakliye ambalajlarının geri alınması ve geri kazanılması ile ilgili yönetmeliklerin esasları bu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarih sırası ile aşağıda verilmiştir.

a) Nakliye Ambalajının Geri Alınması/Geri Kazanılması

İmalatçı ve distribütör nakliye ambalajlarını geri almaya, veya şehir katı atık toplama sisteminden bağımsız olarak toplayıp kazanmaya mecburdur. Ancak son tüketici nakliye ambalajını kendi almak istediği veya nakliye ambalajı aynı zamanda primer (satış) ambalajı olduğu takdirde bu yönetmelik uygulanmayıp, bu durumlar için primer (satış) ambalajları ile ilgili yönetmelik uygulanır. Nakliye ambalajlarının geri alınması/kazanılması ile ilgili yönetmelik 1 Aralık 1991'den itibaren yürürlüğe girmiştir.

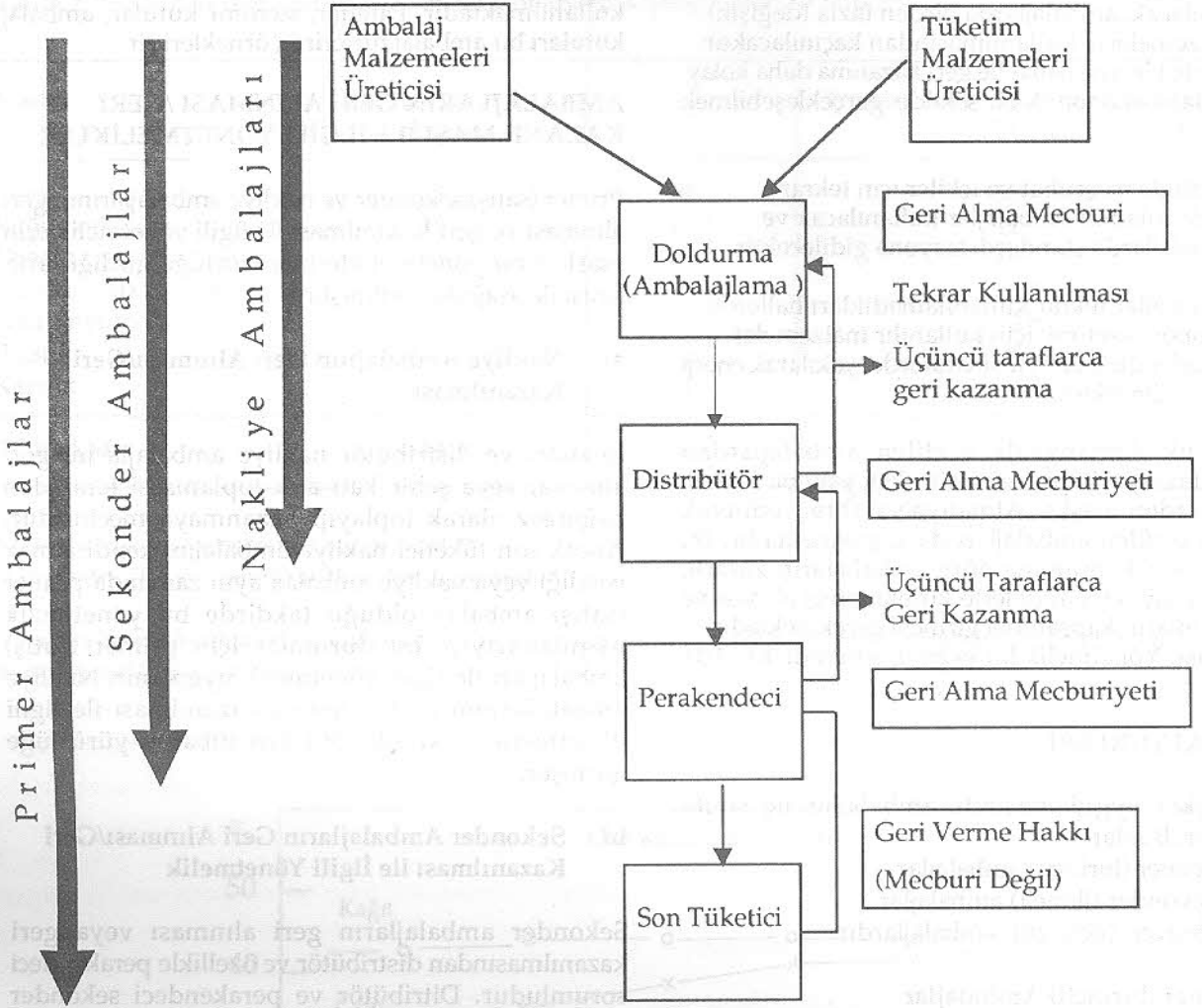
b) Sekonder Ambalajların Geri Alınması/Geri Kazanılması ile İlgili Yönetmelik

Sekonder ambalajların geri alınması veya geri kazanılmasından distribütör ve özellikle perakendeci sorumludur. Distribütör ve perakendeci sekonder ambalajları üründen ayırmak veya dükkanın yakınında bu ambalajların toplanabilmesi ve ayrılması için bir toplama sistemi kurmak, bu toplama sisteminin yerini belirten bir yazıyı kasanın yanına asmak mecburiyetindedir. Bu ambalajlar şehir katı atık toplama sisteminden ayrı olarak toplanıp geri kazanılmalıdır. Sekonder ambalajların geri alınması/geri kazanılması ile ilgili yönetmelik 1 Nisan 1992'den itibaren yürürlüğe girmiştir.

c) Primer Ambalajların Geri Alınması ile İlgili Yönetmelik

Perakendeci kendi dükkanında veya dükkanın bulunduğu yörede satılan aynı tip ve ebatlarındaki ürünlerin primer ambalajlarını ücretsiz olarak geri almak mecburiyetindedir.

Bu duruma istisna olarak dükkan alanı 200 m² den az olan perakendeci sadece kendi dükkanında sattığı ürünlerin ambalajlarını almakla sorumludur. Distribütör (toptancı) ise sadece kendi sattığı primer ambalaj tipinde ve ebadında olan ambalajları tekrar kullanmak veya şehir katı atık kazanma sistemlerinden ayrı olarak geri kazanmak için geri almak zorundadır.

Şekil 3- Ambalaj türleri ve uzaklaştırma sorumluluğu

İstisnai Durumlar

Bütün ülkede faaliyet gösteren ve primer ambalajları sık sık toplamayı ve geri kazanmayı taahhüt eden herhangi bir ikinci ham-madde toplama sistemine katılmış olan imalatçı ve distribütör primer ambalaj geri alma/ geri kazanma zorunluluğundan muaftırlar.

Meşrubat, Deterjan ve Boya Ambalajlamasına Depozito Uygulanması Mecburiyeti.

Meşrubat kutu ve şişelerine, deterjan, boya ambalajlarına 0.50 DM - 2.00 DM arasında değişen bir depozito uygulama mecburiyeti vardır. Ancak herhangi bir ikinci toplama sistemini uygulayan veya sattığı meşrubatların %72'sinden fazlası tekrar

doldurulabilen ambalajlarda olan (bu oran süt için %17'dir) imalatçı-distribütör-perakendeci bu uygulamadan muaf tutulmaktadır. Yukarıda belirtilen tekrar kullanılabilirlik yüzdeleri yeni yönetmeliklerle arttırılacaktır.

Bununla ilgili detaylı bilgi Ek I, Madde 9- da verilmiştir.

Üçüncü Taraflarca Sipariş Verilmesi

Yönetmelikte belirtilen ambalajları geri alma, tekrar doldurma üçüncü taraflarca garanti edilerek yapılabilir.

DUALES SYSTEM DEUTSCHLAND (ALMAN İKİLİ SİSTEMİ) SINIRLI SORUMLU KAPİTAL ŞİRKETİ NEDİR?

"Duales System Deutschland GmbH"

- I) evlerde kullanılan ambalajların toplanması ile katı atık miktarını azaltmak,
- II) amaca uygun ekolojik açıdan zararsız ambalajların üretilmesini teşvik etmek,
- III) ambalajlamada birden fazla malzemenin kullanılmamasını sağlamak,
- IV) tüketiciyi bilinçlendirmek,
- V) toplanan ambalaj malzemelerini yeniden kullanmak veya geri kazanmak,
- VI) distribütör ve perakendecilerin yönetmeliğin getirdiği sorumluluklarını üstlenmek üzere kurulmuş bir şirkettir.

Özet olarak ambalaj malzemelerinin üreteminden yeniden değerlendirilmesine kadar geçen safhalarda ambalaj atıklarının belirlenmesi veya yeniden kazanılarak çevre temizliğine katkıda bulunulması amacı ile ticaret, ambalajlama endüstrisi ve ambalaj üretiminde faaliyet gösteren 95 firmanın biraraya gelmesi ile 28 Eylül 1990 tarihinde kurulmuştur. Bugün ise şirketin ortak sayısı 400 şirkete yükselmiştir. Bonn'da bulunan şirketin bünyesinde 70 personel çalışmakta olup yıllık gideri 2 trilyon DMdir

DUAL SİSTEM DEUTSCHLAND'IN GmbH'ın AMACI

Şirketin amacı etkili ve gerekli önlemleri alarak şehir ve kasabalardaki ambalaj atıklarından meydana gelen katı atık miktarlarını minimuma indirmektir. Bunu yapmak için ise alınacak önlemler planlanırken uygulanacak çözümlerin çevre sağlığı açısından uygun olmasına ve fazla bir mali külfet getirmemesine özen gösterilmektedir.

Bu amaç gerçekleştirilirken üreticinin, mevcut ambalaj endüstrisinin ve Avrupa'da faaliyet gösteren büyük-küçük birçok ticari ve endüstriyel kuruluşun korunmasına özen gösterilmektedir.

Çöp miktarının azaltılması, tüketicinin bilinçlenmesi ve kolayca benimseyebileceği önlemlerle birlikte uygulanacak "geri kazanma" sistemi ile mümkündür. Bu nedenle şirket evlerin yakınlarına konteynır koyarak ambalaj atıklarının buraya atılmasını teşvik etmekle ve buradan toplanan malzemeleri geri kazanıp değerlendirerek amacına ulaşmaya çalışmaktadır.

YEŞİL NOKTA NEDİR?

Dual Sistem (İkili Ambalaj) şirketi tarafından toplanıp geri kazanılmak garantisine sahip ambalajlar "Yeşil Nokta" etiketi taşırlar. İlgilenen şirketler ambalajları için "Yeşil Nokta" etiketini kullanma hakkını belli bir ücret karşılığında alırlar. Dual Sistem GmbH(D-S) şirketi

aldığı bu ücretle ambalaj atıklarının toplama ve işleme tabi tutularak geri kazanılması işini finanse eder. D-S Şirketi Almanya çapında sürdürülen faaliyetler ile ilgili olarak ihaleler açmakta, işi yapacak firmaları tesbit etmekte, bu firmaları koordine ve kontrol etmektedir.

Şirkete değişik alanlarda faaliyet gösteren ticari kuruluşlar, dolum ve ambalaj endüstrisine ait firmalar üye/ortak olabilmektedir. Ancak Dual Sistem Şirketi üye/ortaklarına hiç bir ekonomik öncelik veya avantaj tanımayıp, bu üye firmalara da üye olmayan firmalara uygulanan şartları aynen uygulamaktadır. D-S Şirketi kuruluş tüzüğüne uygun olarak ortaklara kar payı dağıtamaz. Dual Sistem bünyesinde bulunan birçok endüstri, şirketin belli bir faaliyet sahasını üstlenmiştir. Yeşil Nokta etiketini verme yetkisi ise sadece Dual System Deutschland GmbH'a ait olup bu şirket bu etiketi kullanma hakkını Almanya içinde ve dışında faaliyet gösteren bütün firmaların ambalajları için vermektedir.

Şirket, Yeşil Nokta etiketini ambalajlarda kullanma hakkını firmalarla yaptığı bir sözleşme kapsamında vermektedir. Sözleşme örneği Ek II de verilmiştir. Şirket, Yeşil Nokta etiketini büyük ve kolay hesaplanacak ambalajlar için vermeyi tercih etmektedir. Bu nedenle şirkete bu etiketi kullanma hakkını almak için müracaat edecek firmaların ambalajlarını belli kategorilere ayırmalarında yarar vardır. Yeniden değerlendirilebilen tüm ambalaj türleri Dual Sistem kapsamına girer, ancak yeniden değerlendirilmeyecek ambalajlar bu sistemin dışında kalmakta, bu tip ambalajlara Yeşil Nokta etiketi kullanma hakkı verilmemektedir. Yeşil Nokta taşıyan ambalajların D-S şirketi tarafından sürekli olarak toplanarak geri kazanılacağı garantisini verilmektedir. Bu garanti ambalajın türüne göre farklı ücret uygulamaları ile verilmektedir.

YEŞİL NOKTA ETİKETİNİN KULLANMA HAKKI KİMLERE VERİLİR?

Yeşil Nokta etiketini ürünlerinin ambalajlarında kullanmak için genel olarak ambalaj üretim endüstrisinde ve tüketim endüstrisinde faaliyet gösteren firmalar müracaat edebilir. Ambalajları uygun bulunduğu takdirde söz konusu firmalara Yeşil Nokta etiketini kullanma hakkı verilir.

YEŞİL NOKTA ETİKETİ ALMAK İÇİN NASIL MÜRACAAT EDİLİR?

Sadece Dual Sistem Deutschland GmbH Şirketi Yeşil Nokta etiketini vermeye yetkilidir. Yeşil Nokta etiketi almak isteyenler iki şekilde müracaat edebilirler.

- 1) Dual Sistem Deutschland GmbH'a müracaat ederek Ek II ve III de verilen müracaat formunu doldururlar. Şirkette sözleşme imza eden firma ürünlerinin ambalajına bu etiketi koyma hakkı alır. Şirket bu firmanın ambalajlarını düzenli olarak toplanarak değerlendirme merkezine taşınması işini üstlenmiş olur.
- 2) Firma (özellikle özel ambalajları olan firmalar) Dual Sistem içindeki bu tip ambalajları geri kazanan şirketlere müracaat ederek onlardan ambalajlarının geri kazanılacağına dair bir garanti belgesi alır. Ek IV Daha sonra Dual Sistem Deutschland GmbH Şirketine bu garanti belgesi ile müracaat ederek bir sözleşme imzalar. Şirket bu firmanın ambalajlarının sürekli ve düzenli olarak geri kazanılma merkezlerine taşınması sorumluluğunu üstlenir.

Dual Sistem içinde yer alan ve değişik ambalaj malzemelerinin geri kazanılmasını üstlenen firmaların adresleri Ek V de verilmiştir.

YEŞİL NOKTA HANGİ TÜR AMBALAJLARA VERİLİR?

Dual Sistem Deutschland GmbH bu etiketi genel olarak katagoriler halindeki ve takibi kolay malzemelere vermeyi tercih etmektedir. Bu nedenle müracaatçı firmanın aynı gruba ait çeşitli ürünlerini aynı katagoride toplamasında yarar vardır.

Şirkette bir çerçeve sözleşmesi imzalayan firma katagoriye dahil olan her kalem malın üretim ve ambalaj özelliklerini belirten bir belgeyi sözleşmeye eklemek zorundadır. Firmanın eklediği bu belge sayesinde ambalajların belli gruplar halinde sınıflandırılması kolaylaşır. Yeşil Nokta genel olarak dükkanlarda satılan, evlerde tüketilen primer ambalajlara verilmektedir. Ayrıca kantin, lokanta, okul ve devlet dairesi gibi büyük tüketici için hazırlanmış sekonder ambalajlara da bu sistemin uygulanması amaçlanmıştır.

"İkili Son Değerlendirme" sistemi her türlü geri kazanılabilir, değerlendirilebilir ambalaj atıklarını kapsamaktadır. Üzerinde Yeşil Nokta etiketi bulunan ambalajlar Şirket veya Şirket tarafından tesbit edilmiş değerlendirme merkezleri tarafından sürekli olarak

geriye alınacağı ve yeniden değerlendirileceği garantisi verilmiş ambalajlardır. Sıvı ürünlerin paketlenmesinde kullanılan cam, karton ve teneke ambalaj türleri için sürekli ve sınırsız bir geri kazanma - yeniden değerlendirme garantisi mevcut olup bu ambalajlar için imzalanacak "Yeşil Nokta" etiketi sözleşmelerinde ayrıca yeniden değerlendirme garantisi istenmez.

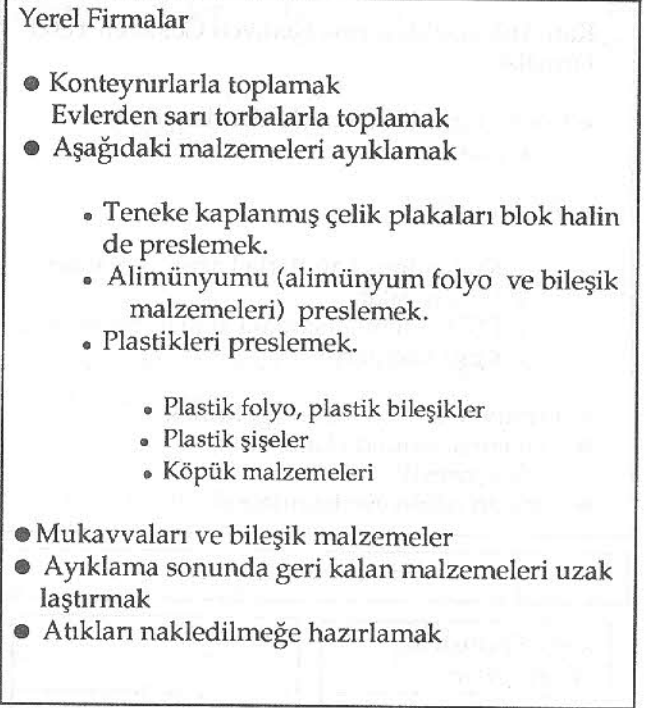
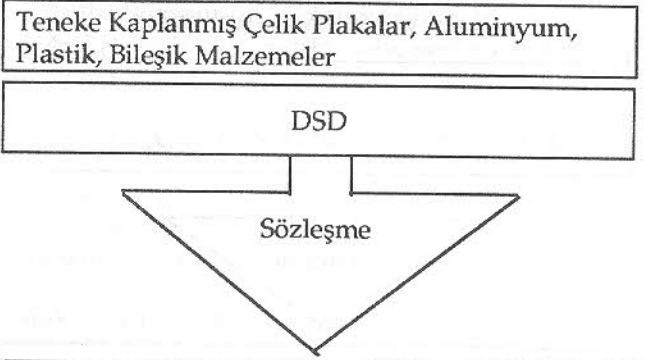
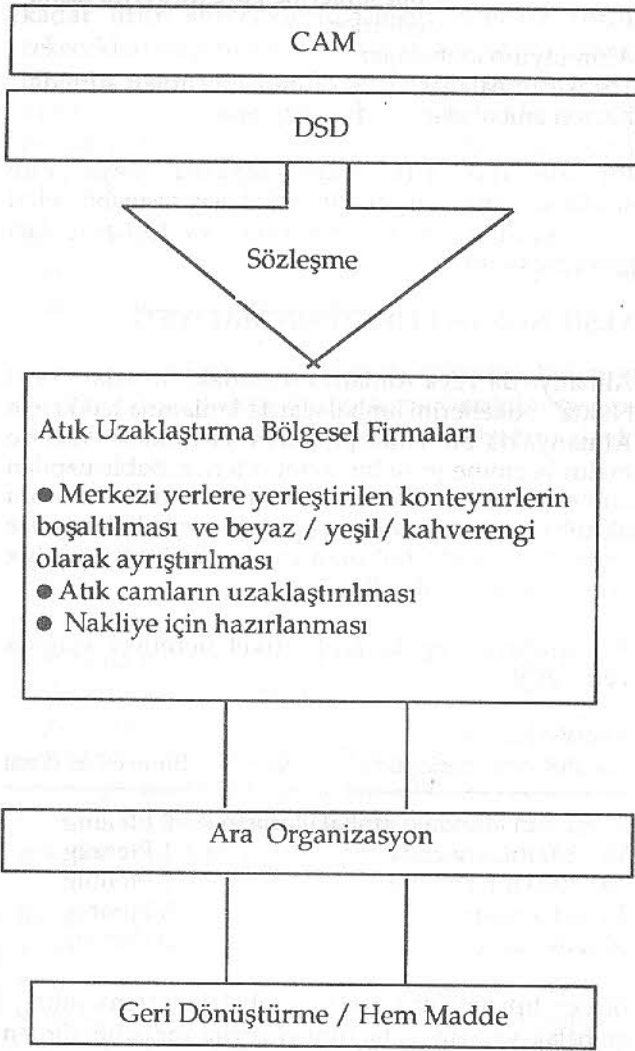
Kağıt, karton ve mukavva türü ambalajlar için gerekli olan garanti belgesi Köln şehrinde faaliyet gösteren INTERSEROH firması tarafından verilmektedir. Bünyesinde en az %50 oranında kağıt, karton veya mukavva bulunan ambalaj atıkları bu firma tarafından toplanarak geri kazanılacak ve yeniden değerlendirilecektir.

Plastik ve benzeri tür ambalaj atıklarının toplanarak yeniden değerlendirilmesi işini üstlenen ve bunun garantisini veren ve Frankfurt'ta faaliyet gösteren VGK Limited Şirketi plastik üreticileri, plastik sanayi kuruluşları ve sekonder ham madde endüstrisinde faaliyet gösteren firmalar tarafından kurulmuştur.

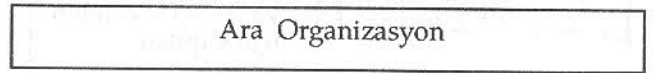
Aluminyum folyo ve aluminyum ambalaj atıklarının toplanması ve yeniden değerlendirilmesi ise Düsseldorf'ta bulunan Deutsche Aluminium Verpackung Recycling GmbH (DAVR Şirketi) tarafından üstlenilmiştir.

Yeniden değerlendirilemeyecek nitelikli ambalaj atıkları Dual Sistemin kapsamına girmemektedir. Ayrıca üzerinde madde atığı bulunan veya zararlı maddeleri, ürünleri paketleyen ambalajlara da Ambalaj Kullanım Tüzüğüne istinaden "Yeşil Nokta"etiketi verilmemektedir. İçlerinde zararlı madde bulunan ambalajların sınıflandırılması bu konuda yürürlükte olan tüzüklere göre yapılmakta olup bu tür ürünleri içeren ambalajların üstüne, ilgili yasalara göre gerekli tehlike işaretlerinin konulması mecburidir. "Yeşil Nokta" etiketini kullanma hakkı için müracaat eden bu firmalardan ayrıca ambalajlarının Kimyevi Madde Kanunu'nun 3a Maddesi 2. Bendinde belirtilen tehlikeli madde ve sıvıları ihtiva ettiğine dair bir açıklama istenmektedir. Bu konuda herhangi bir tereddüt olduğu zaman yetkili bir muayene enstitüsünün bilirkişiliğine başvurulabilmektedir.

DSD sisteminde cam, çelik plakalar, plastik bileşik malzemeler ve kağıt ve mukavva ambalajlarında kullanılan sistem Şekil 3, 4 ve 5 'te verilmiştir.

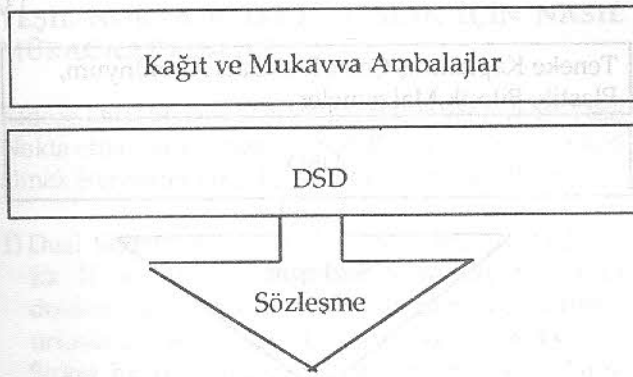
Cam Endüstrisi	Interseroh
<ul style="list-style-type: none"> Sözleşmede de-ruhte ettiği miktarı alıp geri kazanmak 	<ul style="list-style-type: none"> Cam sanayiini koordi-ne etmek Fazla olan cam miktarı- nı dağıtmak Pazarlamak Depoların idaresi Araştırmaları destekle- mek

Çelik Endüstrisi	Deutsch A1-Verpack geri kazanma- firması	UEK Plastikleri geri kazanmayı garantileyen firma	Re Carton Mukavvaları geri kazanma- yı garantile- yen firma	Interseroh Fazlalıkları geri kazanma- yı garantile- yen firma
------------------	--	---	---	---

Şekil 3- Cam ambalajların DSD sistemine uygun olarak uzaklaştırılması

Şekil 4- Çelik plakalar alüminyum, plastik ve bileşik malzeme ambalajlarının DSD sistemine uygun olarak uzaklaştırılması

Katı Atık Uzaklaştırma Faaliyeti Gösteren Yerel Firmalar

- Konteynırlarla veya evlerden-kapıdan toplamak
- Ayıklamak
 - Kullanılmış kağıtlarla karışmış olanları
 - Mukavvaları
 - DSD sistemi dışındaki atıkları preslemek
 - Kraft kağıtları
- Presliyerek balye haline getirmek
- Ayıklama sonunda kalan atıkları uzaklaştırmak
- Atıkları nakliyeye hazırlamak

Ara Organizasyon

Kağıt Endüstrisi/ Ticari yerler

- Sözleşmede garanti ettiği miktarı geri kazanmak.

İterseroh

- Fazla atıkları almak
- Pazarlamak
- Atıkları geri kazanma teknikleri için yapılan araştırmaları desteklemek

Şekil 5- Kağıt ve mukavva ambalajlarının DSD sistemine uygun olarak uzaklaştırılması

AMBALAJ ATIKLARININ SINIFLANDIRILMASI

Ambalaj atıkları aşağıdaki şekilde sınıflandırılır:

- Cam ambalajlar:** Rengine göre yeşil, beyaz ve kahverengi bölmelerde toplanır.
- Kağıt ve mukavva ambalajlar:** Bunlar kalitelerine göre üç veya dört grupta toplanırlar.
- Plastik maddeler:** Bunlar folye- bardak, köpük ve diğer plastik ambalajlar olarak dört grupta toplanırlar. Kimyasal

bileşimlerine göre de ayrıca tasnif edilirler.

Alüminyum ambalajlar

Teneke ambalajlar }
Karton ambalajlar } Kendi Gurupları Altında Toplanır

Bu ambalaj atıklarının makina veya elle sınıflandırılması ve gerektiğinde kolay taşınabilmeleri için önceden preslenerek bir araya toplanmaları gerekmektedir.

YEŞİL NOKTA ETİKETİNİN MALİYETİ

Almanya'da veya Almanya dışındaki firmalar "Yeşil Nokta" etiketlerini ambalajlarda kullanma hakkı için Almanya'da bir yılda piyasaya sürdükleri mal ve malın hacmine göre bir ücret öderler. Sabit yapılan ambalajlarda ambalajın tamamının ürün ile dolu olduğu, sabit olmayan yapıdaki ambalajlarda ise ambalajın içinde bulunan madde miktarı doluluk oranı olarak kabul edilir.

Ambalajlara uygulanacak etiket ücretleri aşağıda verilmiştir.

Ambalaj Hacmi (doluluk derecesine göre)	Birim etiket ücreti
50 mL'nin altındaki ambalajlar için	0 Pfennig
50 - 200 mL arasında	1 Pfennig
200-3000 mL arasında	2 Pfennig
3 - 30 L arasında	5 Pfennig
30 L'nin üzerinde	20 Pfennig

Blister tipi ambalajlarda ise ambalaj malzemesinin ambalajı yapılan malın tüm yüzeyini kapladığı türden ambalajlarda ambalajın doluluk oranına göre etiket ücreti uygulanır.

Ambalaj doluluk oranı 50 mL'nin altında olduğu zaman ise karton tipi malzemeden yapılan ambalajlar için belirlenen ücret tablosu uygulanır.

Karton, mukavva ve benzeri türden olan ambalajlarda doluluk oranına göre ücret belirlenmesi çok zordur. Bu nedenle bu tip ambalajlar için DIN Normları uygulanarak etiket ücreti belirlenmektedir. DIN Normlarına göre uygulanan etiket ücreti aşağıda verilmiştir.

Ambalaj Büyüklüğü	Birim Etiket Ücreti
150 cm ² den küçük ambalajlar	0,5 Pfennig
150 - 300 cm ² (dahil) ambalajlar	1,0 Pfennig
300 cm ² den büyük ambalajlar	1,5 Pfennig

LİSANS ÜCRETİNİN ÖDENME ŞEKLİ

Yeşil Nokta etiketi kullanım hakkı alınan ürün için ödenecek lisans ücretinin bu ürünün Almanya'da piyasaya sürüleceği tarihte ödenmesi gerekmektedir.

Ancak üreticilerin ilk anda piyasaya tam olarak ne kadar ürün süreceklerini tesbit etmekte zorluk çekecekleri düşünülerek firmalara ödeme konusunda biraz da esneklik sağlama amacı ile lisans ücretinin Yeşil Nokta etiketi taşıyan ürünün Almanya'da piyasaya sürüldüğü tarihten itibaren dört hafta içinde ödenmesi şartı getirilmiştir.

Bu uygulama müracaatçı firmaların gerektiğinde fazla ücret ödemelerini önleyen kesin ve pratik bir çözüm olarak görülmektedir.

Ayrıca firmalara Yeşil Nokta etiketini kullanım hakkını birçok kalem ürünü kapsayacak bir çerçeve anlaşması ile verilmesi de üreticilere ayrı bir kolaylık sağlamaktadır.

YEŞİL NOKTA ETİKETİNİN AMBALAJLARA KONMASI

Yeşil Nokta etiketinin ambalaja nasıl yerleştirileceği kullanma hakkını almış olan firmaya bırakılmıştır. Etiket ürünün ambalajının üstünde rahatlıkla görülebilen bir yere okunaklı olarak basılması gerekmektedir. Örneğin etiket şişelerin kapaklarına veya şişe etiketinin üzerine basılabileceği gibi şişenin üzerine de basılabilir. İsteyen firma Yeşil Nokta etiketini ambalajın üzerine birkaç defa basabilir.

Bu işlem için Yeşil Nokta etiketinin kullanma hakkını almış olan firmadan ayrı bir ücret talep edilmez. Ancak firma ambalajlanmış ürünlerini başka bir ambalajın içine koyduğu zaman bu dış ambalaj için de toplama ve geri kazanma garantisinin olması ve bu dış ambalaj için de Yeşil Nokta etiketini kullanma hakkını almış olması gerekir.

Yeşil Nokta etiketinde yer alan dairenin yarı çapı en az 10 mm olmalı ve bu etiket için yeşil renk tonları kullanılmalıdır. Etiket orijinal renginin kullanılmasının mümkün olmadığı durumlarda ise firma etiketi kendi istediği renklerde basabilir. Ancak bu durumda işaretin tek renkli veya pozitif / negatif olarak kullanılması gerekmektedir.

Bazı istisnai durumlarda Yeşil Nokta etiketi ambalaj üzerine damga biçiminde, granür şeklinde veya püskürtme tekniği ile basılabilir. Bu şekilde yapılacak baskılarda dairenin yarıçapı en az 12 mm olmalıdır.

Yeşil Nokta ile ilgili baskı teknikleri hakkında daha fazla bilgi Dual System Deutschland GmbH firmasından temin edilebilir.

YEŞİL NOKTA ALINACAK AMBALAJLARDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Ambalajlarda birden fazla malzeme kullanılmamalı
- Kullanılan ambalaj malzemesi mümkün olduğu kadar az olmalı

- Tekrar kullanılabilen nakliye ambalajlarının kullanılmasına özen gösterilmeli.
- Ambalajlar biyodegradabl malzemeden yapılmış olmalı

NAKLİYE AMBALAJLARININ ÖZELLİKLERİ

Nakliye ambalajlarının Yeşil Nokta etiketi alabilmeleri için aşağıdaki şartları yerine getirmesi gerekmektedir.

Mukavva ambalajlar : Mum ve yağ olmamalı

Ahşap ambalajlar: Boyalı olmamalı, yüzeyine vernik vs. gibi hiçbir şey sürülmemiş olmalı

Foil ambalajlar: Sadece polietilen ve PP olmalı, PVC ambalajlardan kaçınılmalı, üzerlerinde hiç bir baskı olmamalı ve bantlanmamalı.

Köpükler Beyaz parçalar halinde olmalı ve zambak kullanılmamalı .

ALMANYA'DA YAKINDA ÇIKARILMASI BEKLENEN MEVZUAT

Katı atıklarla ilgili olarak Almanya'da aşağıda belirtilen konularda yeni yönetmeliklerin çıkarılması beklenmektedir.

- Plastiklerin etiketlenmesi (ambalajların hangi tür plastikten yapıldığının belirtilmesi)
- Meşrubat kutularının, şişelerinin yeniden kullanılması
- Gazete, mecmua, dergi kağıtlarının yeniden kullanılması,
- Elektronik atıkların geri kazanılması
- Evsel atıkların uzaklaştırılması için teknik kaideler.

TÜRK İHRACATÇILARINA BAZI ÖNERİLER.

Almanya haricinde bir imalatçı Yeşil Nokta uygulanmasına dahil olmaya mecbur değildir, mesuliyet Almanya'daki ithalatçı veya distribütöre aittir. Ancak ihracatın kolaylaştırılması açısından Yeşil Nokta önemli bir avantajdır.

Konuya bilinçli bir şekilde yaklaşıldığında aslında Yeşil Nokta önemli sorumluluklar getirmez. Birkaç Pfening ödemek suretiyle sorun hal olur. Ancak ambalajlama bilinçsiz bir şekilde yapılırsa mamulün iadesine kadar gidebilecek sorunlar yaratabilir. Bu nedenle ihracaata yönelik herhangi bir mamulu ambalajlamadan önce DSD ile temas etmekte fayda vardır. Katı Atık Türk Milli Komitesi bu konuda sanayicilerimize yardımcı olabilir.

EK- I AMBALAJ ATIKLARINI ÖNLEME YÖNETMELİĞİ

12 HAZİRAN 1991

BÖLÜM I

Atık yönetimi Hedefleri

Terimlerin Kapsam ve Tanımı

Madde 1

Atık Yönetimi Hedefleri

1. Ambalaj çevreye uyumlu yeniden kullanılabilen ve geri dönüşebilen malzemelerden yapılmalıdır.
2. Ambalajlar aşağıdaki şartları yerine getirerek ambalaj atıklarından kaçınılmamalıdır.

1. Ambalaj ürünü konum ve pazarlama için gerekli olan hacim ve ağırlıktan büyük olmamalıdır.
2. Ambalajlar, malzemeye uygulanan yönetmeliklere uygun olmak, teknik ve mantık açısından mümkün olmak şartı ile tekrar doldurabilecek şekilde dizayn edilmelidir.
3. Ambalajlar, tekrar doldurulması mümkün olmadığı durumlarda, yeniden kullanılmalı veya geri dönüştürülebilmelidir.

Madde 2

Uygulama Amacı

1. Bu Yönetmelik "Atıktan Kaçınmak ve Atık Yönetimi Kanunu" nun kapsamına giren bütün kamu ve özel kuruluşlara, ticaretle uğraşanlara ve aşağıda belirlenenlere uygulanır.

1. Ambalaj imalatçıları veya ambalajların direkt olarak üretildiği ambalaj malzemeleri imalatçıları,
2. Ticaretin herhangi bir aşamasında ambalaj imal eden veya ambalajların imalatında kullanılan malzemeleri satan veya paketleyen veya ürünlerin dağıtımını yapanlar,
3. Posta ile sipariş alan firmalar
4. Bu Yönetmeliğin şartları aşağıdaki ambalajlara uygulanamaz.
 1. Geri kalan malzemeler, preparatlar veya bunlarla kirlenmiş ambalajlar

- Kimyasallar Kanunu ile ilgili olarak yayınlanan madde ve preparatların tehlike kriterleri yönetmeliğinin 1. inci maddesi ve 6-15 nolarına göre sağlık tehlikesi içerenler,

- Kimyasallar Kanununun 3.üncü maddesinin 2.inci paragrafına göre çevresel tehlike içerenler. Bunlara örnek olarak ağaç koruma kimyasalları, dezenfektanlar, pestisitler, çözeltiler, alkaliler, madeni yağlar veya bunların ürünleri gösterilebilir.

2. Diğer kanuni gereksinimlerden dolayı belirli yöntemlerle uzaklaştırılmaları gerekenler.

Madde 3

Terimlerin Tanımı

1. Bu Yönetmeliğe göre ambalaj terimi aşağıdaki ambalajları kapsar.

1. Nakliye ambalajları

Ürünlerin imalatçıdan distribütöre nakliyesi veya nakliye sırasında ürünün korunması amacı ile kullanılan varil, konteynır, sandık, pallet, mukavva kutuları, köpük ambalaj malzemelerini içeren çuvallar veya benzeri ambalaj veya kaplama malzemeleri.

2. Satış Ambalajları

Tüketici tarafından satın alındığı yerden eve veya ürünün kullanılacağı yere kadar götürülmesi için kullanılan kapalı veya açık kaplar, kapatma ambalaj malzemeleri, konserve kutuları, teneke kutular, fıçı şişeler, metal konteynırlar, mukavva ve karton kutular, çuval, tepsi, taşıma, poşetleri veya benzeri paketleme malzemeleri. Kullanılıp atılan tabak çanak gibi malzemeler de bu Yönetmeliklerde satış ambalajı kapsamına girmektedir.

3. İkincil Ambalaj

- a) Self-servis olarak satılmasını sağlamak,
- b) Çalınmasını güçleştirici veya imkansız kılmak,
- c) Reklamı kolaylaştırmak için ürünün satıcı ambalajının üstüne ilave olarak kullanılan ambalajlarlar.

2. Gıda ve Benzeri (Lebensmittel -und Bedarfsgegenstände Gesetz) Kanununun 1. inci maddesinin 1. paragrafında belirtilen yoğurt ve kefir hariçindeki içeceklerin ambalajlanması için kullanılan torba, kutu, şişe, karton, plastik torba gibi kapalı sıvı ambalaj (malzemeleri) bu Yönetmeliğin kapsamına girer.

3. Bu Yönetmeliğe göre geri döndürülen kap aynı amaçla tekrar kullanılmak üzere geri döndürülen ambalaj malzemeleridir.

4. Üreticinin veya distribütörün sorumluluk alanı ürünlerin sirkülasyona girdiği ülkenin tüm yerleridir.

5. Bu Yönetmeliğe göre "son tüketici" ürünü satın aldığı şekilde tekrar satmayan kimsedir.

BÖLÜM II

Geri Getirilen Ambalajların Kabul Edilmesi,

Geri dönüştürülmesi ve Tekrar Kullanılması Mecburiyeti

Madde 4

Geri Getirilen Nakliye Ambalajlarını Kabul Etme Mecburiyeti.

Üretici ve distribütör, tüketici ürünü nakliye ambalajı ile birlikte istemesi haricinde, kullanılmış nakliye ambalajını geri almaya ve şehir atık uzaklaştırma sistemini kullanmadan tekrar kullanmaya veya geri dönüştürmeye mecburdur. Tüketicinin nakliye ambalajını da alması durumunda ise bu ambalajlara satış ambalajlarının geri dönüştürülmesi ile ilgili maddeler uygulanır. Hem nakliye ve hem de ambalaj için kullanılan ambalajlar satış ambalajları olarak kabul edilirler.

Madde 5

Geri Getirilen İkincil Ambalajları Kabul Etme Mecburiyeti.

1. Tüketicinin ürünün ikincil ambalajla kendisine teslim edilmesini istemesi haricinde, distribütör ürünü tüketiciye teslim etmeden ikincil ambalajı çıkartmak veya kendinden veya yakın yöreden satın alınmış ikincil ambalajları hiç bir ücret talep etmeden geri almak mecburiyetindedir. Tüketici ikincil ambalajla ürünü aldığı takdirde, bu ambalaj için satış ambalajlarının geri alınması ile ilgili hükümler geçerlidir.

2. Distribütör ikincil ambalajları kendi çıkartmadığı takdirde ödemenin yapıldığı kasanın bulunduğu yerde açıkça okunabilecek bir şekilde tüketicinin ikincil ambalajı satın aldığı yerde veya yakın bir yerde çıkartmak ve oraya bırakmak hakkı olduğunu belirtmek mecburiyetindedir.

3. Distribütör ikincil ambalajların toplanması için satış yerine veya yakınına tüketici tarafından kolayca görülebilecek ve ulaşılabilecek şekilde uygun konteynırlar koymak mecburiyetindedir.

Değişik malzeme gurupları mümkün olduğu mertebe herhangi bir etiketlemeye ihtiyaç olmadan ayrı toplanacaktır. Distribütör şehrin atık uzaklaştırma sisteminden bağımsız olarak ikincil ambalajları tekrar kullanmak ve geri kazanmak mecburiyetindedir.

Madde 6

Geri Getirilen Satış Ambalajlarını Kabul Etme Mecburiyeti

1. Distribütör, kendisinden veya aynı yörede başkasından satın alınmış olan ürünlerin satış ambalajlarını her hangi bir ücret talep etmeden tüketiciden geri almak mecburiyetindedir. Bu mecburiyet distribütörün sattığı mallar ve ürün ambalajları çerçevesinde ambalajın tipi, şekli ve ebatı ile kısıtlıdır. Satış yeri 200 m² den küçük olan distribütörler ise sadece kendi sattıkları marka ürünlerin ambalajlarını geri almakla yükümlüdürler.

Mektup ve katalogla sipariş alıp satış yapanfirmalar tüketiciye uygun bir mesafede belli yerler belirleyerek tüketiciden kullanılmışambalajı hiç bir ücret talep etmeden geri alma ya mecburdurlar. Gönderilen reklam mektuplarında ve kataloglarda ambalajları geri götürme opsiyonu belirtilmelidir.

2. İmalatçılar, paragraf 1'e göre distribütöre geri getirilen ambalajları kamu atık uzaklaştırma sisteminden bağımsız olarak tekrar kullanmak veya geri dönüştürmek üzere geri almak mecburiyetin dedir. Geri almak mecburiyetinde olduğu ambalajlar imalatçının ve distribütörün sattığı ambalajın tipi, şekli ve ebatı ile kısıtlıdır.

3. Kullanılan ambalajları tüketiciden veya paragraf 1'de belirtilen distribütörün toplama alanına giren tüketicilerden düzenli olarak toplanacağına dair garanti veren, herhangi bir sisteme bağlı olan distribütörler ve imalatçılar paragraf 1, 1 a ve 2 de belirtilen sorumluluklardan muaftırlar, imalatçı ve distribütörlerin bağlı bulunduğu toplama sistemi bu Yönetmeliğin ekinde verilen yükümlülükleri yerine getirmekle mükelleftirler. Sistem, kurulduğu yöredeki atık uzaklaştırmasından sorumlu yetkililer tarafından yürütülen mevcut atık toplama, geri dönüştürme ve tekrar kullanma sistemi ile uyumlu hale getirilmelidir. Bu uyum 6. ıncı cümleinin mutakabatına konfirmasyon verilmesi için bir ön şart olmalıdır. Özellikle atık uzaklaştırmadan sorumlu olan yetkililerin öncelikleri dikkate alınmalıdır. Atıkları uzaklaştırmadan sorumlu yetkililer, bu yönetmeliğin ekinde verilen maddelerin ayrıştırılması ve toplanması işinibelli bir ücret karşılığı kendilerinin yapmalarını veya gerekli tesis ve malzemeleri birlikte kullanmalarını talep edebilirler. Yetkili üst otoritenin veya onun tarafından

belirlenmiş bir yetkilinin müracaat üzerine böyle bir sistemin kurulduğunu kamuya açıkça bütün medyalarla ilan etmesi, bildirmesi gerekmektedir. Birinci cümlede belirtilen muafiyet durumu halka ilan edildiği andan itibaren geçerlidir. Eğer müracaat formu 1 Ocak 1993 den önce doldurulursa kullanılmış satış ambalajlarının son tüketiciden veya son tüketicinin bulunduğu yöreden muntazam olarak toplanacağını garanti eden sistemin kurulduğunu belirten belgenin sunulması firmanın 1 Mart 1993 e kadar muafiyet alması için yeterli olacaktır.

4. Yetkili otoriteler bu Yönetmeliğin ekinde verilen standartlara uyulmadığını gördükleri ve bundan emin oldukları andan itibaren 3 üncü paragrafın 6 ncı cümlesine uygun olarak verilen muafiyeti kaldırabilirler.

Yetkililer fesih kararını halka ilan etmelidirler. Yetkililer fesih kararlarını sadece bu Yönetmelik ekinde belirtilen toplama, ayıklama ve geri kazanma miktarları kotasının tutturulmadığı belli maddeler için verebilirler. Fesih kararının ilan edildiği tarihten sonraki altıncı ayın ilk gününde Madde 6 nın 1, 1 a ve 2 inci paragrafları uygulanmağa başlar.

5. Mektup veya katalogla satış yapan firmalar 3 üncü paragrafın 1. inci cümlesinde belirtilen sisteme iştirak ettikleri takdirde paragraf 1 a' da belirtilen yükümlülüklerden muaf olurlar.

BÖLÜM III

İçecek ambalajlarına, Çamaşır ve Temizlik Malzemesi ve Emülsiyon Boyaları Ambalajlarına Geri Alma ve Depozito Koyma Mecburiyeti

Madde 7

İçecek Ambalajlarına Depozito Koyma Mecburiyeti

Net hacmi 0,2 litre olan ve kullanıldıktan sonra atılan sıvı gıda maddeleri ambalajları için distribütörler için bir ambalaj için devir vergisi ile birlikte 0,50 DM depozito koymakla mükelleftir. Tekrar kullanılmayacak ambalaj için uygulanacak minimum depozito, devir vergisi ile 0,50 DM; net hacmi 1,5 litre veya daha fazla olduğu zaman ise devir vergisi ile birlikte en az 1,00 DM depozito konacaktır. Depozito ürünün son tüketiciye ulaşana kadar el değiştirdiği her safhada her distribütör tarafından uygulanacaktır.

Ambalajın geri getirilmesi ile depozito iade edilecektir. (Madde 6 paragraf 1 ve 2).

Madde 8

Çamaşır, Temizlik Malzemeleri ve Emülsiyon Boya Ambalajlarına Depozito Koyma Mecburiyeti

Aşağıdaki detay değişikliklerin yapılması ile çamaşır, temizlik malzemesi ve emülsiyon boya ambalajlarında Madde 7 uygulanır.

1. Çamaşır ve temizlik malzemelerinin tekrar doldurulması amacıyla piyasaya çıkarılan yumuşak ambalajlar, mukavva ile kuvvetlendirilmiş çamaşır ve temizlik malzemeleri ambalajları dışında olan Yumuşak Çamaşır ve Temizlik Malzemeleri Kanununun (Wasch-und Reinigungsmittelgesetz) Madde 2 ve 1ci paragrafında belirtilen ve net hacmi 0,2 litre veya daha fazla olan yıkama ve temizlik malzemeleri ambalajları için

2. Net ağırlığı 2 kg olan emülsiyon boya ambalajları için depozito 2,00 DM olarak konacaktır.

Madde 9

Geri Getirilen Ambalajları Kabul Etme ve Depozito Koyma Mecburiyetinden Muafiyet-Geri Dönüşürme Sisteminin Korunması.

1. Eğer son distribütörün bulunduğu alan içinde Madde 6 ve paragraf 3'de belirtilene uygun olarak bir sistem kurulmuşsa veya atıkların uzaklaştırılmasından sorumlu ilgili otorite veya onun tarafından tayin edilmiş bir yetkili bu durumu teyid etmişse Madde 7 ve 8 uygulanmaz. Madde 6'nın 4cü paragrafı ise bazı değişikliklerle uygulanır.

2. Bira, maden suyu, şifalı sular, karbonatlı meşrubat, meyva suları, meyva suyu konsantreleri, sebze suları, karbonatsız serinletici meşrubat, şarap (az köpüklü şarap, köpüklü şarap ve vermut hariç) ambalajları uygulama alanında geri dönüş oranları o yörede 1991 yılı için kaydedirilen miktarın ve genel olarak Atıktan Kaçınma ve Atık Yönetimi Kanunu'nun geçerli olduğu yörede %72'nin altına düşmemek şartı ile paragraf (1)de belirtilene uygun olarak muaf olurlar. Pastörize süt ambalajları için ise geri dönen miktarın %17 olması gerekmektedir.

Federal Hükümet bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden üç sene sonra ambalajların geri dönüşüm oranlarında artış veya eksiltme yapmak üzere gerekli kararı verecektir.

3. Federal Hükümet her yılın 30 Haziranında paragraf 2'ye uygun olarak geri dönecek ambalajların oranını Resmi Gazetede (Bundesanzeiger) yayınlacaktır. Ambalajların geri dönme miktarları paragraf 2'de belirtilenin altına düştüğü zaman ilanın yapılmasını takip eden altıncı takvim ayının birinci günü ilgili ambalajların geri dönüş oranı ile ilgili yeni bir araştırma yapılacaktır. Bu araştırma da Resmi

Gazete'de yayınlanacaktır. Bu araştırmanın sonuçları geri dönen ambalaj miktarının hâlâ paragraf 2'de belirtilen yüzdelerden az olduğunu gösterdiği taktirde Madde 7 en son yapılan ilan tarihini takip eden altıncı ayın birinci gününden itibaren uygulanacaktır.

Madde 10

Geri Gelen Ambalajları Alma ve Depozitoyu Geri Ödeme Mecburiyeti İle İlgili Kısıtlamalardan Muafiyeti

Madde 7 ve 8'in geçerli olduğu yöredeki distribütörler Madde 6 paragraf 3'e uygun olarak muafiyet almış yörelerde imal edilen ambalajları geri almayı veya bunlara depozito uygulamayı reddedebilirler. Kendi ambalajlarını diğer yörede üretilenlerden ayırt etmek için kendi ambalajlarının üstüne depozito damgası veya herhangi bir işaret koyabilirler.

BÖLÜM IV

İdari İhlaller, Geçici ve Son Hükümler

Madde 11

Üçüncü Tarafların Tayini

Bu Yönetmelikte belirtilen sorumlulukları yerine getirme konusunda imalatçı ve distribütörler üçüncü şahısları tayini edebilir. Ambalajların geri alınması ve depozitoların iadesi aynı zamanda otomatik makinelerle de yapılabilir.

Madde 12

İdari İhlaller

Kasıtlı olarak veya ihmalden dolayı,

1-Madde 4'ün hilafına geri dönen nakliye ambalajlarını kabul etmeyen veya kamu atık bertaraf sisteminden bağımsız olarak nakliye ambalajlarını tekrar kullanmayan veya geri dönüştürmeyen kimseler,

2. Madde 5, paragraf 1'in hilafına ikincil ambalajları uzaklaştırmayan veya son tüketicieye bu ambalajları çıkarma imkanı vermiyenler,

3. Madde 5, paragraf 2'nin hilafına orada belirtilen bilgileri temin etmeyen,

4. Madde 5, paragraf 3, cümle 1'de belirtilenin hilafına görülebilen ve kolayca ulaşılabilen yerlere konteynırlar koymayan,

5. Madde 5, paragraf 3 ve cümle 2 ve 3'ün hilafına kamu

atık uzaklaştırma sisteminden bağımsız olarak ikincil ambalajları tekrar kullanmayan veya geri dönüştürmeyen,

6. Madde 6, paragraf 1, cümle 1'in veya paragraf 2, cümle 1'in hilafına geri gelen satış ambalajlarını geri almayan,

6 a. Madde 6, paragraf 1 a'nın hilafına geri gelen satış ambalajlarını kabul etmeyen,

7. Madde 6, paragraf 2, cümle 1'in hilafına kamu atık uzaklaştırma sisteminden bağımsız olarak geri dönen satış ambalajlarını tekrar kullanmayan veya geri kazanmayan,

8. Madde 7'nin hilafına ve Madde 8 ile birlikte ambalajları mecburi olarak toplamayan veya depozito uygulamayan,

Atıklardan Kaçınma ve Atık Yönetimi Kanununu Madde 18, paragraf 1, no 1.1. göre idari ihlal yapmış sayılırlar.

Madde 13

Kanunun Yürürlüğe Girmesi

Madde 5 - 10 ve Madde 12, No 2 - 8 hariç bu Kanun Aralık 1, 1991'den itibaren yürürlüğe girer.

Madde 5 ve Madde 12'nin 2, 3, 4 ve 5 no'ları 1 Nisan 1992, Madde 6, paragraf 1,1a, 2, 4 ve 5 Madde 7-9 ve Madde 6, 7 ve 8 no'ları 1 Ocak 1993, Madde 6, paragraf 3 ve Madde 6, paragraf 3'ün eki ve Madde 10 bu Kanunun ilan edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Madde 14

Yürürlükten Kalkma

Paketleme Malzemelerinin Geri Dönüştürülmeleri ve Plastik Meşrubat Malzemelerine Depozito Uygulaması İle İlgili Kanun (Verordnung über die Rücknahme und Pfanderhebung von Getränkeverpackungen aus Kunststoffen) 1 Ocak 1993'de yürürlükten kalkacaktır.

Aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde yetkililer Madde 6, paragraf 3 ile ilgili konfirmasyonu temin edeceklerdir..

I. Genel Şartlar

Ambalajların uygun sistemler kullanılarak evlerden veya evlerin yakınına konan konteynırlar veya uygun kaplar vasıtası ile her iki sistemden biri veya ikisi birlikte uygulanarak toplanacağı, daha sonra ayırt edile-

rek tekrar kullanılacağı ve geri dönüştürüleceği garanti edilecektir. Bu sistemler Belediye tarafından işletilen mevcut sistemleri de kapsamaktadır.

Cümle 1'deki sistemler;

- II' de belirtilen toplama kotalarına,
- III' de belirtilen ayıklama kotalarına ve
- IV' de belirtilen yeniden kullanma ve geri kazanma için gerekli standartlara ulaşacaktır.

II. Toplama Sistemleri ile ilgili Kantitatif Şartlar

Müracaat edenin sorumluluk alanında (Madde 3, paragraf 4) toplanan malzemeler için sorumluluk yöresindeki tüm ambalaj malzemelerinin aşağıda verilen yıllık minimum ortalama yüzdelerinin (ağırlık % 'si olarak) toplanması gerekmektedir.

1 Ocak 1993'de

Malzeme

Cam	% 60
Teneke plaka	% 40
Aluminyum	% 30
Mukavva	% 30
Kağıt	% 30
Plastik	% 30
Karışık malzeme	% 20

1 Ocak 1993' den 30 Haziran 1995'e kadar toplam biriken ambalajların en az % 50'si toplandığı takdirde değişik tip ambalajlar için belirtilen kotanın toplandığı kabul edilecektir.

1 Temmuz 1995'den itibaren aşağıdaki yüzdelerle ulaşıldığının ispatlanması gerekmektedir.

Malzeme

Cam	% 80
Teneke plaka	% 80
Aluminyum	% 80
Mukavva	% 80
Kağıt	% 80
Plastik	% 80
Karışık malzeme	% 80

Federal Hükümet 31 Ağustos 1992'den itibaren her üç yılda bir yapılan uygun araştırmalara dayanarak ayrı ayrı her sorumluluk yöresinde adam başına kullanılan ambalaj malzemelerini tesbit edecek ve ambalaj türüne ve adambaşına tüketimine göre sınıflandırarak Resmi Gazete'de(Bundesan Zeiger) ilan edecektir.

Federal Hükümet tarafından ilan edilen adambaşı kullanılan ambalaj tüketiminin ve sorumluluk yöresinde-

ki nüfus (Madde 3, paragraf 4.) istatistiklerine göre müracaatçı 1 Mart 1993 ve 1994'de gerçekte toplanan oranı belirleyen delilleri de ilgililere verecektir.

III. Ayıklama Tesislerinde Elde Edilmesi Gereken Kantitatif Miktarlar

Sorumluluk alanında toplanan ambalajlardan (Madde 3 paragraf 4) en az aşağıda oluşan malzemelerden belirtilen miktarların (yüzde ağırlık olarak) geri dönüştürülebilir ve tekrar kullanılabilir kalitede ayıklanması gerekmektedir.

Malzeme	1 Ocak 1993	Temmuz 1995
Cam	% 70	% 90
Teneke plaka	% 65	% 90
Aluminyum	% 60	% 90
Mukavva	% 60	% 80
Kağıt	% 60	% 80
Plastik	% 30	% 80
Karışık malzemeler	% 30	% 80

Müracaatçı II'de belirtilen tarihlerde, ayıklanan malzemelerin kota miktarlarını karşıladığını ispatlayan belgeler verecektir.

Ayıklama işlemi sonucunda geri kazanılmayan veya tekrar kullanılmayan geri kalan malzemeler kamu çöplerinin uzaklaştırılması ile sorumlu olanlara endüstriyel atık olarak transfer edilir.

Sadece

- Elle veya ayıklama makineleriyle geri dönüştürülebilir veya tekrar kullanılabilir fraksiyonlara indirilemeyen malzemeler,
- Ambalajın paketlediği maddenin haricindeki malzemelerle kirlenmiş, kontemine olmuş veya ambalaj malzemesinin kendinden kirlenmiş, kontemine olmuş malzemeler,
- Ambalajın bir parçası olmayan malzemeler, atık ayıklama işlemi sonucu geri kazanılmayacak ve tekrar kullanılmayacak atık malzemeler

atık olarak kabul edilirler.

IV Tekrar Kullanılabilir Malzemelerin Geri Kazanılması İçin Gerekli Şartlar

III'de belirtilen miktarlardaki tekrar kullanılabilir malzemeler geri kazanılacak ve tekrar kullanılacaktır. Müracaatçı tetkik edilecek şekilde ve II'de belirtilen tarihlerde tekrar kullanılabilir malzemelerin geri kazanılacağını ve tekrar kullanılacağını ispatlayan belgeleri verecektir.

AMBALAJLARDA YEŞİL NOKTA KULLANMA HAKKINI ALMAK İÇİN YAPILACAK SÖZLEŞME ÖRNEĞİ

Duales System Deutschland
ile

.....
(sözleşmeyi imzalayan firmanın adı)
Aralarında İmzalanan Sözleşme

"Yeşil Nokta" etiketi kullanım hakları yalnız Dual System GmbH tarafından verilebilir. Bu etiketi ürünlerinin ambalajlarında kullanmak isteyen firmaların, bu konuda müracat ederek, Şirketimizden kullanım haklarını satın almaları gerekmektedir. Bu sebepten ötürü şirketimiz ve ilgili firma arasında, aşağıdaki şartları taşıyan bir sözleşme imzalanır.

I. "YEŞİL NOKTA" ETİKETİNİN KULLANILMASI

a) Bu sözleşmeyi imzalayan firma; "Yeşil Nokta" etiketini bu iş için seçtiği ürünlerinin ambalajları üzerine koyabilir. Böyleliklerde ilgili ürünün ambalajı Dual Sistem içindeki işlem ve yeniden değerlendirme sistemi ağına dahil edilmiş olur.

b) Bu sözleşmeyi imzalayan firma; elde edeceği "Yeşil Nokta" etiketi kullanım haklarını, daha önceden yazılı olarak Duales System Deutschland GmbH Şirketine bildirip bu konuda gerekli izni almadan, üçüncü şahıslara devredemez.

c) Ürünün ve ambalajının tanımı:

1) Ürünün markası / Ticari ismi

.....

(Alternatif ürünlerle ilgili liste; 3,5" Lotus 1-2-3 versiyon 2.2 veya daha yüksek versiyon bir bilgisayar disketi şeklinde düzenlenecektir).

2) Ambalajlanacak malzemenin tanımı:

.....

3) Ambalajın ağırlığı Pfennig / Adet

☐	50 mL'nin 3 gram'ın altında	0
☐	50-200 mL	1
☐	200 ml'nin üzerinde, 3 L'ye kadar	2
☐	3 L - 30 L arasında	5
☐	30 L'nin üzerinde	20

(4) Ambalaj sınıfı:

- Cam
- Teneke
- Alüminyum
- Mukavva, karton, kağıt
- Plastik

(Lütfen uygun olanı (x) koyarak işaretleyiniz.)

(Kullanılacak malzeme birden fazla malzeme, (bileşik) içeriyorsa bu malzemelerin hepsini yukarıdaki ilgili yerlere (x) işareti koyarak belirtiniz).

5) Ambalajın kapak türü (şayet yukarıda sayılan) maddelerden farklı ise, bunu aşağıdaki boşluğa yazınız.)

.....

d) Bu sözleşmeyi imzalayan firma istenildiği takdirde, incelenmek üzere 3 adet ambalaj örneğini Şirkete gönderecektir.

II. AMBALAJ ATIKLARININ GERİ TOPLANMASI VE YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİNE DAİR GARANTİ

Yukarıda belirtilen ambalaj atıklarının, bu sözleşme süresince, Dual System Deutschland GmbH Şirketince belirlenen ayırma ve toplama yerlerinde depolanmasını ve bu ambalaj atıklarının, çevre sağlığına zarar vermeyecek şartlar altında yeniden değerlendirilmesini garanti ediyoruz.

.....

(Garantiyi veren firmanın adı)

(Bu garantinin Dual System Deutschland GmbH şirketine önceden verilmemiş olması durumunda, kullanım hakları ile ilgili bu sözleşmeye, yukarıda verilen yazılı garanti formu da Ek 3 olarak ilave edilecektir).

III. "YEŞİL NOKTA" ETİKETİNİN KULLANILMASI

a) "Yeşil nokta" etiketi; firma tarafından, kullanılacak ambalaj üzerine tüketicinin kolayca görebileceği bir biçimde yerleştirilecektir. Bu etikette mümkün olduğu ölçüde yeşil renk tonları kullanılacak ve bu etiketi oluşturan dairenin çapı en az 10 mm. olacaktır. Bu etikete diğer renkler veya diğer baskı teknikleri de kullanılabilir.

b) Bu etiket sadece daha önceden belirtilen ürünlerin ambalajları üzerine konabilir. Bu etiketin reklam yada diğer amaçlarla kullanılması durumunda; bu işin sözleşme şartlarına uygun olarak, sadece bu etiket için belirlenen ürünün tanıtımı maksadıyla yapılması gerekmektedir.

IV. AMBALAJ ADEDİNİN BELİRLENMESİ

a) Bu sözleşmeyi imzalayan firma, ../../... tarihinden, ../../.... tarihine kadar, Almanya'da Yeşil nokta etiketi ile piyasaya süreceği ürünleri için, adet ambalaj üretmeyi planlamaktadır.

b) Bu sözleşmeyi imzalayan firma; sözleşme yılının bitiminden sonra, 6 ay süre zarfında, sözleşme yılı içerisinde Almanya'da ürettiği ambalaj miktarına ait kesin rakamı ve gelecek yılki tahmini üretimleri miktarını, Duales System Deutschland GmbH şirketine bildirmekle yükümlüdür. İlgili firmanın kesin ambalaj miktarı konusunda vereceği rakam % 5 tolerans ihtiva edebilir.

c) Sözleşme süresince üretilen kesin ambalaj miktarına ait rakamlarla ilgili veriler şüpheli görüldüğü takdirde ilgilili firma verdiği bu rakamları, Duales System Deutschland GmbH Şirketine kanıtlamakla yükümlüdür. Ayrıca Duales System Deutschland GmbH Şirketi görevlendireceği denetim uzmanları vasıtasıyla ilgili firmada denetim yapma hakkına da sahiptir.

V. KULLANIM HAKKI DOLAYISIYLA ÖDENECEK ÜCRETLER

a) Bu sözleşmeyi imzalayan firma; sözleşmenin IV(a) ve (b) ve ayrıca (1c3) maddelerine uygun olarak sözleşme süresince kullanacağı ambalaj başına ücret tarifesine göre..... DM ödeyecektir.

Buna göre yıllık toplam miktar.....DM + (KDV) olacaktır.

b) Yıllık ödenmesi gereken toplam miktar 10.000 DM'in altındaysa, bu paranın, sözleşmenin yürürlüğe girme tarihinden itibaren sözleşmede belirtilen süre sonundaki 1 inci gün ödenmesi gerekmektedir.

c) Yıllık ödenecek ücretin 10.000- 120.000- DM arasında olması durumunda; bu para, sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 2-5-8 ve 11 inci

aylarının sonundaki 1ci gün, 4 taksit halinde ödenecektir.

d) Yıllık Ödenek ücret miktarının 120.000- DM'in üzerinde olması durumundaysa; bu para sözleşmenin yürürlüğe girmesini müteakiben, geçen her ayın 15ci günü 1ci taksit olmak üzere, toplam 12 taksitte ödenecektir.

VI. HESAPLAŞMA KONUSU

a) Sözleşme imzalayan bir firmanın, sözleşmenin 4 üncü maddesine istinaden verdiği yıllık ambalaj miktarının, sözleşme yılı içinde Almanya'da piyasaya sürülen gerçek ambalaj miktarından daha az olması durumunda, şirketimiz lehine doğacak fark alacak miktarı, sözleşme yılının bitiminden itibaren altı ay içinde şirketimize ödenecektir.

b) Sözleşmeyi imzalayan firmanın, bu sözleşmenin 4 (a) maddesine istinaden önceden belirttiği üretim miktarı, sözleşme yılı içinde Almanya'da piyasaya sürdüğü gerçek ambalaj miktarından fazla ise, bu durumda da, firma lehine doğacak alacak miktarı ya gelecek yılki ödenecek miktardan mahsub edilir ya da altı ay zarfında ilgili firmaya geri ödenir.

VII. FİRMALARDA TAHSİL EDİLEN ÜCRETLERİN KULLANILMASI

"Yeşil Nokta" etiketi kullanımı nedeniyle Duales System Deutschland GmbH Şirketi tarafından firmalardan tahsil edilen paralar sadece Şirketin amacına uygun işlerde kullanılabilir. Söz konusu bu paralar, Almanya içindeki çöplerin imhası ve değerlendirilmesi konularında, Dual Sistem içinde faaliyet gösteren özel firmaların bu çalışmalarının finansmanında kullanılır.

VIII. SÖZLEŞMENİN SÜRESİ VE FESHİ

a) Bu sözleşme, ../../.... tarihinden başlamak suretiyle 1 yıl için geçerlidir. Sözleşmenin bitiminden en az 2 ay önce yazılı haber vermek kaydıyla iptal edilmedikçe sözleşme gelecek yılda aynı şartlarda devam edecektir.

b) Duales System Deutschland GmbH şirketi; sözleşme imzalayan firmaya, en az üç ay önceden yazılı haber vermek kaydıyla, ücret tarifesinde değişiklik yapma hakkına sahiptir. Sözleşmeyi imzalayan firmada buna istinaden, yeterli süre içinde sözleşmeyi fesih talebinde bulunmazsa, bu yeni fiyatları aynen kabul etmiş sayılır.

c) Sözleşmeyi imzalayan firma; bu sözleşme çerçevesinde kullanacağı ürünü Almanya'da piyasaya sürmek istemesine son verirse, bu durumda söz konusu firmanın bu sözleşmeyi fesih hakkı doğar.

d) Sözleşme imzalayan firmanın, yeşil nokta etiketi kullanacağı ürünleri hakkında gerçek dışı beyanda bulunması, ya da kendisine yapılacak yazılı ihtarlara rağmen

men yine de kullanım hakkı ücretlerini ödememeye devam etmesi, ya da ürünlerinde kullanacağı ambalajla ilgili "Geri Toplama ve Yeniden Değerlendirme Garantisi" nin bitmesi gibi durumlarda, Duales System Deutschland GmbH Şirketi, bu firmanın sözleşmesini iptal etme hakkına sahiptir.

e) İlgili firmanın ürünlerinde kullandığı ambalajların, artık maddeler yada Dual Sistem'in çalışmasını ciddi biçimde menfi yönde etki edecek durumlar yaratması halinde de, Duales System Deutschland GmbH Şirketi, bu firmanın sözleşmesini feshetme yetkisine sahiptir.

f) Sözleşmeyi imzalayan firma, bu sözleşmenin bitim tarihinden itibaren Yeşil Nokta etiketini, ister üretim amacıyla, isterse reklam amacıyla, hiçbir şekilde ürünlerinde kullanamaz. Ancak sözleşme bitiminde halen piyasada bulunan ürünler bu durumdan etkilenmezler.

IX. GİZLİLİK

Duales System Deutschland GmbH Şirketi; kanuni açıdan zorunlu olmadıkça firmalar tarafından ürünleri ile ilgili olarak kendisine verilecek bilgileri, üçüncü kişilere vermemeyi garanti eder.

X. MAHKEME YERİ

Bu sözleşme ile ilgili uyuşmazlıklar için mahkeme yeri Bonn şehrindeki mahkemelerde görülmüştür.

Sözleşmeyi imzalayan firma

Duales System
Deutschland GmbH

(Yer, Tarih, İmza)

(Yer, Tarih, İmza)

"YEŞİL NOKTA" ETİKETİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Okla işaretlenen bölgede kullanılacak çizgi, sadece renk sınırlamaları maksadıyla kullanılacaktır.

"DER GRÜNE PUNKT" yazısında; PANTONE 343 C tipi renk kullanılmıştır.

Açık renkli "ok işaretinde" açık yeşil (Beyaz yüzey üzerine) PANTONE 366 C tipi renk kullanılmıştır.

Koyu renkli "ok işaretinde"; koyu yeşil, PANTONE 343 C tipi renk kullanılmıştır.

Pozitif/Negatif şeklinde düzenlenecek etiket dizaynında, renk seçimi serbesttir.

"Yeşil Nokta" etiketinde kullanılacak dairenin çapının en az 10 mm olması gerekmektedir.

EK-3

DUALES SYSTEM DEUTSCHLAND GmbH İLE İMZALANAN "YEŞİL NOKTA" KULLANIM HAKLARI SÖZLEŞMESİ KAPSAMINA ALINMAK İSTENEN İLAVE ÜRÜNLER İÇİN DOLDURULACAK FORM

Müracaatçı firma:

Ürünün ticari adı/Markası:

Ürünün tanımı:

Ambalaj türü:

(şişe, kutu, torba vs gibi)

Ambalaj malzemesi (leri):

(ilgili olanın yanına (x) koyunuz)

☐ Cam	☐ Plastik
☐ Teneke	☐ Kağıt / Karton / Mukavva
☐ Alüminyum	☐ Diğerleri

Ambalajın tek maddeden veya birden fazla maddeden oluşması

☐ Tek Madde	☐ Bileşik

Kağıt, Karton ve Mukavva ihtiva eden bileşik ambalajlarda Kağıt / Mukavva / Karton oranı

☐ % 50'den çok	☐ % 50'den az

Kapak olarak kullanılan malzeme

☐ Cam	☐ Plastik
☐ Teneke	☐ Diğerleri
	☐ Alüminyum

Yeniden değerlendirme garantisi

☐ Her türlü madde için	☐ Alüminyum için
	☐ Plastik için

Yeşil Nokta etiketi taşıyacak ürünün piyasaya verilme tarihi (takriben):.....)

Ölçüm Esası Hacim*	Parça Başı Ücret Pfennig
50 mL'nin altında	0
50-200 mL	1
200 mL-3 L	2
3 L- 30L	5
30 L'nin üstünde	20

ADET

Sözleşme yılı: 19 Geri kalan süre 19

DM olarak tutarı

Sözleşme Yılı 19..... Geri kalan süre 19.....

Sene

Yüzey Alanı **	Parça Başı Ücret (Pfennig)
150 cm ² 'ye kadar	0,5
>150 - 300 cm ²	1
300 cm ² 'nin üzerinde	1,5

** Yassı ambalaj türleri için (kart türü) ilgili ücret listesindeki birim yüzeylere göre fiyatlandırılır.

ADET

Sözleşme Yılı 19..... Geri kalan süre 19.....

DM olarak tutarı

Sözleşme Yılı 19..... Geri kalan süre 19.....

Başvuran Firma

Dual System Deutschland GmbH

(Tarih ve İmza)

(Tarih ve İmza)

Ek IV*

YEŞİL NOKTA KULLANMA HAKKINI ALMAK İÇİN MÜRACAAT ETMEDEN ÖNCE PLASTİK AMBALAJLARIN GERİ KAZANILACAĞINI GARANTİ EDEN FİRMA İLE YAPILACAK SÖZLEŞME ÖRNEĞİ

SÖZLEŞME

Verwertungsgesellschaft gebrauchte Kunststoffverpackungen GmbH
Plastik ambalaj atıklarını yeniden değerlendirme Şti.
(Bundan böyle VGK olarak anılacaktır.)
ile

Kağıt Atık ve Çevre, 6 Nisan, 1992

(Müracaat eden firma adı)

(bundan sonra "Müracaatçı firma" olarak adlandırılacaktır).

*Bu sözleşme (Garanti Belgesi) Yeşil Nokta kullanım hakkı için doldurulacak müracaat formuna eklenecektir.

arasında, plastik ambalaj atıklarının toplanması ve "Dual Sistem" çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi hakkında imzalanan sözleşmedir.

1. Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Yeniden Değerlendirilmesine Dair Garanti

İş bu sözleşme ile, VGK Şirketi; bu sözleşmenin 2. a, c ve f Maddelerinde bahsedilen yine bu sözleşmenin, 2.b maddesinde açıklanan ürünleri (Ambalaj tüzüğü'nün 2nci Maddesi 3cü Bendinde belirtilen maddeler dışındaki maddeleri ihtiva eden ve üzerlerinde "Yeşil Nokta" etiketi bulunan ambalajların atıklarını ve bunlarla aynı kategoride değerlendirilen ve yine üzerlerinde "Yeşil Nokta" etiketi bulunan diğer ambalaj atıklarını sözleşmeyi imzalayan firmadan geri toplama ve yeniden değerlendirme sorumluluğunu üstlenir.

2. Ürünün ve İçinde Bulunduğu Ambalaj Türünün ve Bununla Eşdeğer Diğer Ambalaj Türlerinin Tanımlanması

a) Ürünün markası (ları) / Ürünün ticari adı

- 1)
- 2)
- 3)

b) Ambalajlanan ürünün tanıtımı:

((a) maddesinde yapılacak sıralamaya göre)

- 1)
- 2)
- 3)

c) Ambalajın imalinde kullanılan plastik türü (DIN Normu 7728- kısım 150 1043 'e göre) (Bileşiklerde, bu bileşiği oluşturan maddelerin tür ve oranları burada belirtilecektir).

- 1)
- 2)
- 3)

d) Ambalajlarda kapak kullanılmışsa, bu kapağın imal edildiği madde ve bu kapağın türü.

- 1)
- 2)
- 3)

f) Ambalajın ağırlığı (kapak dahil ve boş olarak);

- 1)
- 2)
- 3)

Sözleşmeyi imzalayan firma, VGK Şirketinin talebi üzerine, incelenmek üzere ilgili firma tarafından kullanılacak dolu ve boş ambalaj numunelerini ücretsiz olarak, Şirkete verecektir.

3. Ambalaj Miktarının Belirlenmesi

a) Bu sözleşmeyi imzalayan firma, ilk yıl için tarihinden, tarihine kadar (ya da 12 aylık bir süre içinde) bu sözleşmenin 2nci Maddesinde yakından tanımlanan ambalaj türlerinden, Almanya sınırları içinde kullanılmak üzere tahminen;

1 Nolu ürün için : Adet

2 Nolu ürün için : Adet

3 Nolu ürün için : Adet

üretecektir.

Sözleşmeyi imzalayan Firma, VGK Şirketine ilk sözleşme bitimine engeç 2 ay kala, gelecek yıl Almanya'da satılacak adet hakkında bilgi verecektir.

b) Sözleşmeyi imzalayan firma, ilgili sözleşme yılında Almanya'da ürettiği ürünlerinde kullandığı ambalaj türlerine ait detaylı bir listeyi de istenildiği takdirde VGK Şirketinin görüşüne sunacaktır. VGK Şirketi kullanıcı firma nın kendisine vereceği, ambalaj maddelerinin tiplerine göre sınıflandırıldığı bu listeyi, gerektiği takdirde kendisi tarafından bu işle görevlendirileceklerince inceleme hakkına da sahiptir. Böyle durumlarda ilgili firma bu uzmana bu işin incelenmesi için gerekli her türlü doküman yardımını yapmakla yükümlüdür.

VGK Şirketi bu iş için; "Dual System Deutschland GmbH Şirketince "Yeşil Nokta" etiketi kullanım hakları sözleşmesi çerçevesinde görevlendirilen uzman kişiden, de yararlanabilir.

VGK Şirketince görevlendirilen kontrol uzmanının, ilgili firmanın verilerinin yanlış olduğunu tespit etmesi durumunda bu uzmana ödenecek tüm kontrol ücretleri de ilgili firma tarafından karşılanır.

4- Ambalaj Atıklarını Geriye Alma ve Yeniden Değerlendirme Ücretleri

a) Sözleşmeyi imzalayan firma, sözleşme süresince Almanya'da piyasaya süreceği ambalaj miktarı için VGK Şirketine, tarifelere göre belirlenecek bir atık toplama ve yeniden değerlendirme ücreti ödemekle yükümlüdür. Söz konusu ücretlerin belirlenmesinde kullanılacak ücret tarifesi sözleşmenin 1 Nolu ekinde sunulmuştur.

b) Sözleşmeyi imzalayan firma, bu sözleşmenin 3 a Maddesinde önceden belirttiği yıllık ambalaj miktarına istinaden belirlenecek geri toplama ve yeniden değerlendirme ücretini ilgili sözleşme yılı başında peşin olarak öder.

Sözleşmenin ilk yılı için ilgilil firma tarafından, 3 a maddesine istinaden, Ek 1' de verilen fiyat listesine göre belirlenen ve ödenmesi gereken geri toplama ve yeniden değerlendirme ücreti (rakam ve yazı ile)DM' dir.

Bu ücretlerin vergisi ayrıca hesaplanacaktır.

c) Ödenecek ücretin tutarının 10.000 DM olması durumunda bu para ilgili şirketle imzalanan sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren 7nci ayın ilk gününde ödenecektir.

Ödenecek ücretin miktarının 120.000 DM'ın altında olması durumunda, bu para ile ilgili şirketle imzalanacak sözleşmenin yürürlüğe girmesini müteakiben her bir taksidi 2, 5, 8 ve 11inci ayın ilk günlerinde olmak üzere toplam 4 taksit olarak ödenecektir.

Ödenecek ücretin 120.000 DM ya da bundan daha fazla olması durumunda da, sözleşmeyi imzalayan firma ücreti 12 taksitte, her ayın 15inci günü şirkete ödeyecektir. Şayet sözleşme 12 aydan kısa bir dönemi kapsıyorsa, bu durumda da ödeme planı sözleşmenin süresiyle orantılı olarak yeniden düzenlenecektir.

Firmaların ödeyecekleri kullanım hakları kesin ücretleri de firmalar tarafından sözleşmenin 3 b Maddesine göre ilk sözleşme yılı içinde bildirilecek olan kesin ambalaj miktarlarına istinaden bir sonraki yıl için bir ambalaj geri toplama ve yeniden değerlendirme ücreti belirlenerek ilgili firmalara fatura edilecektir. İlgili firmalar; sözleşmenin 3 b Maddesi gereği bildirmekle yükümlü oldukları kesin ambalaj miktarını, kendilerine bu konuda tanınan süre içerisinde, Şirketin bu konuda kendilerine yapacağı yazılı talebi üzerine yeniden bildirmedikleri takdirde, VGK Şirketi; bu konuda kendi tahmin hakkını kullanmak suretiyle, ilgili firmalara, bu yolla belirlenecek bir geri toplama ve yeniden değerlendirme ücreti tahakkuk ettirmeye yetkilidir. VGK Şirketinin sözleşmenin 3 c Maddesiyle belirlenmiş kontrol hakları da mahfuz kalacaktır. İlk sözleşme yılı için kullanıcı firmalardan alınacak kesin ücretlerin, bu firmaların önceden peşinen ödedikleri ücretlerden fazla olması durumunda aradaki fark, VGK Şirketince ilgili faturanın ibrazından itibaren 3 ay zarfında ödenecektir. Burada kullanıcı firma lehine bir alacak söz konusu olduğu takdirde de bu fark, kullanıcı firmanın gelecek yılki hesabından düşülecektir. Bu mümkün olmadığı takdirde de, ilgili faturanın VGK Şirketi tarafından düzenlenmesinden sonra, kullanıcı firmaya geri ödenecektir.

5- Kullanım Hakkı Ücretlerinin Değerlendirilmesi

VGK Şirketi kullanıcı firmalardan toplanan ücretleri sadece Şirket amaçlarına uygun olarak kullanabilir. Söz konusu ücretler; Dual Sistem içinde yer alan özel şirketlerin, plastik ambalajları tekrar geriye toplama ve yeniden değerlendirme işlerinde kullanılacaktır.

6- Ücret Ayarlamaları

VGK Şirketi; sözleşmenin 1 Nolu ekinde belirlenen ödenecek ambalaj ücretleri tarifesinde, gelecek sözleşme yılında uygulamak ve ilgili firmalara bu konuda en az 3 ay öncesinden haber vermek kaydıyla, birtakım onaylanmış ücret değişiklikleri yapma hakkına sahiptir.

7- Sözleşmenin Başlangıç ve Bitiş Tarihleri

a) Bu sözleşme; her iki tarafça imzalandığı tarihte yürürlüğe girecektir. Bu sözleşme kapsamında yer alan hak ve yükümlülükler de, sözleşmenin 3 a Maddesinde yer alan hükümlere istinaden, imzalandığı tarihten itibaren geçerli olacaktır. Kullanılacak ambalaj türleri üzerinde bu tarihten önce "Yeşil Nokta" etiketi kullanılması yasaktır. Bu sözleşme; taraflardan birinin, bitim tarihinden en az 2 ay önce yazılı müracaatı ile sona erdirilmesi talep edilmedikçe gelecek yıl için de aynen geçerli sayılacaktır.

b) Bu sözleşmeyi imzalayan taraflar; önemli sebepler göstermek suretiyle bu sözleşmeyi iptal etme hakkına sahiptirler. Burada özel gerekçe olarak gösterilebilecek önemli sebepler şunlardır:

- (1) Sözleşmeyi imzalayan firmanın; üzerinde Yeşil Nokta etiketi kullandığı ambalajla ilgili ürünün, Almanya içinde üretim ve piyasaya verilmesine son verilmesi.
- (2) Kullanım hakları sözleşmesi imzalayan bir firmanın, bu sözleşmeden dolayı tahakkuk edecek kullanım ücretlerini yazılı ikazlara rağmen ödememesi ve bu nedenle de ilgili firmanın sözleşmesinin VGK Şirketi tarafından feshedilmesi.
- (3) Kullanım hakları sözleşmesini imzalayan bir firmanın; sözleşmenin 2nci Maddesine istinaden yanlış beyanda bulunması ya da 3 a Maddesine istinaden tahakkuk ettirilecek peşin ödeme ve kesin ödeme miktarlarını yerine getirmemesi ve bu nedenle de ilgili firmanın sözleşmesinin VGK Şirketi tarafından feshedilmesi.
- (4) Kullanıcı firma ile "Duales System Deutschland GmbH" Şirketi arasında imzalanan kullanım hakları sözleşmesinin bitmesi nedeniyle, ya da VGK Şirketi ile "Duales System Deutschland GmbH" Şirketi arasında ilgili firmayla ilgili ambalaj atıklarının geri toplanması ve yeniden değerlendirilmesi konusunda verilen garantinin bitmesi gibi durumlarda, VGK Şirketi ilgili firmanın sözleşmesini feshedebilir.

(c) Bu sözleşmenin bitiminde, sözleşmenin 3 b, c 4üncü Maddesi d ve 8inci Maddesi hükümleri mahfuz kalacaktır.

8- Gizlilik Konusu

İş bu sözleşme ile, firmalar tarafından VGK Şirketine verilecek tüm bilgilerin değerlendirilmesi gizli olarak yapılacak ve bu bilgiler kanuni zorunlu haller dışında üçüncü şahıslara kesinlikle verilmeyecektir.

9- Sözleşme İle İlgilil Kanun Hükümleri ve Mahkeme Durumu

- a) Bu sözleşmede Alman kanunlarında belirtilen hükümler geçerlidir.
- b) Bu sözleşmede yer alan maddelere istinaden doğacak anlaşmazlıklar için, mahkeme yeri, Frankfurt / Main şehridir.

10- Sözleşme İle İlgili Genel ve Nihai Hükümler

- a) Bu sözleşme; her iki tarafın da üzerinde mutabık kaldıkları yazılı hükümlere göre düzenlenmiştir. Bu sözleşmede üzerinde sözlü mutabakat sağlanan hükümler bulunmamaktadır. Bu sözleşme hükümleri çerçevesinde yapılacak her türlü ilave ve madde değişiklikleri yazılı olarak belirlenecektir.
- b) Bu sözleşmeyi imzalayan firma; VGK şirketine bu konuda danışmadan, bu sözleşmeden dolayı doğacak haklarını üçüncü kişilere devredemez.

c) Bu sözleşmede yer alan bir maddenin kanunen yada idari açıdan istenmez duruma gelmesi halinde, ya da sözleşmede bir eksiklik olması gibi durumlarda, sözleşmenin diğer maddeleri bundan etkilenmeyecektir.

Söz konusu bu pürüz ve eksiklikler; tarafların birlikte belirleyecekleri ve üzerinde mutabık kalacakları hukuki yönden geçerli maddelerle giderilecektir.

Sözleşmeyi imzalayan firma: VGK Şirketi

(Yer ve Tarih) (Yer ve Tarih)

(Kanuni açıdan bağlayıcı nitelikteki imzalar) (Kanuni açıdan bağlayıcı nitelikteki imzalar)

VGK SÖZLEŞMESİ EK 1'i

"Dual Sitem" içinde kullanılacak plastik ambalaj atıkları ile ilgili geri toplama ve yeniden değerlendirme sözleşmesi eki

VGK Firması tarafından sözleşmeyi imzalayan firmalara verilecek ve ambalaj atıklarının geri toplanması ve yeniden değerlendirilmesine dair garantiye istinaden ilgili firmalardan talep edilecek ücretle ilgili tarife:

1991 sözleşme yılı içinde, firmaların kullanacakları muhtelif büyüklükteki ve çeşitlerdeki plastik ambalajlarla ilgili toplama ve yeniden değerlendirme ücretleri şöyle belirlenmiştir.

Dolu ambalajın hacmi Birim başına talep edilecek geri toplama ve yeniden değerlendirme ücreti.

1) 50 mL' nin ve 3 g'ın altındaki ambalajlar için 0.1. Pfennig

(Plastik olmayan ve bu sınıfa giren diğer maddeler için de geçerlidir. Mesela kapak gibi.)

2) 50 - 200 mL..... 0.25 Pfennig

3) 200 ml - 3L 0.50 Pfennig

Esnek Hacimli Folye Tipi Ambalajlarda

4) 3 L1.0 Pfennig

5) 30 L'nin üzerinde 2.0 Pfennig

Diğer Ambalaj Türle nde

1.25 Pfennig

5 Pfennig

Bu fiyat tarifesi nin dışında başka bir tarife kullanılmamaktadır.

Frankfurt,

16 Ekim 1991

Plastik ambalaj atıklarının toplanması ve yeniden değerlendirilmesi için örnek müracaat formu

Sizinle imzaladığımız sözleşmeye istinaden tarafınızdan toplanacak ve yeniden değerlendirilecek, plastik atık ambalajlarını bildiriyoruz.

1) Ambalajın doluluk oranı:

Sıra Nosu.

2a) Sözleşmenin 2a Maddesinde belirtildiği gibi, ürünün markası ya da Ticari adı:

2b) Sözleşmenin 2b Maddesinde belirtildiği gibi ambalajlanan ürünün tanımı:

2c) Sözleşmenin 2c Maddesinde belirtildiği gibi, ambalajın imal edildiği plastik türü:

2d) Sözleşmenin 2d Maddesinde belirtildiği gibi, ambalaj kapağının imal edildiği plastik türü:

2f) Sözleşmenin 2f Maddesinde belirtildiği gibi ambalajın boş ağırlığı:

3) Sözleşmenin 3a) maddesinde belirtildiği gibi, ambalaj adedi:

Ambalaj için uygulanacak ücret tarifesi Adet / Pfen-nig. Toplam değerlendirme ücreti DM olarak.

1) 50 mL'nin ve 3 g'ın altında

2) 50 - 200 mL

3) 200 mL - 3L

4) 3 - 30 L arasında

a) Esnek hacimli ambalajlar

b) Diğer ambalaj türleri

Genel Toplam

Bu formu lütfen imzalayınız.

Yer:

Tarih:

İmza:

EK V

NAKLIYE AMBALAJLARINI GERİ DÖNÜŞTÜRME VE DEĞERLENDİRME GARANTİSİ VEREN FİRMALARIN ADRESLERİ

FİRMA ADI ve ADRESİ

RESY -GmbH
Hilpertstr. 22
6100 Darmstadt
Tel: 06151 / 82091
Fax: 06151 / 891520

INTERSEROH AG
Postfach 90 06 40
5000 Köln 90
Tel: 02203 / 17040
Fax: 02203 / 170417

Verpackungsrücknahmesystem
Deutschland (VRSD)
c/o WGA Außenhandels
Service GmbH
Gotenstr. 21
2000 Hamburg 1
Tel: 040 / 2360160
Fax: 040 / 23601610

Verwertungsgesellschaft
gebrauchte Kunststoffverpackungen
mbH (VGK) Fellnersts. 5
6000 Frankfurt / Main 1
Tel: 069 / 550819
Fax: 069 / 595712

UĞRAŞI ALANI

Nakliye ambalajlarından kağıt ve benzeri maddeleri geri kazanma ve değerlendirme

Kağıt, mukavva, folyo, styrofor ve kereste nakliye ambalajlarını geri kazanma ve değerlendirme

Kağıt, mukavva, folyo, styrofor, kereste ve polietan nakliye ambalajlarını geri kazanma ve değerlendirme

Plastik, sentetik ambalaj malzemeleri geri kazanma ve değerlendirme

Vereinigung für Wertstoff
Recycling GmbH (VfW)
Bismarckplakz 12
5000 Köln 1
Tel: 0221 / 512025
Fax: 0221 / 529220

Mercur GmbH
Hindenburgstr. 22
7597 Rheinau 4
Tel: 07227 / 3019
Fax: 07227 / 5589

Chep Deutschland GmbH
Hansekai, Niehler Hafen
5000 Köln 60
Tel: 0221 / 76807 - 122
Fax: 0221 / 76807 - 134

Centrale für
Coorganisation GmbH
Spicherstr. 55
5000 Köln 1
tel: 0221 / 574902
Fax: 0221 / 5749159

LOGSTAR GmbH I.G.
GroBe StraBe 6
4504 Bad Iburg
Tel: 054403 / 9408
Fax: 05403 / 5162

RG Verpackung im RKW
(Rationalisierungskuratorium
der Deutschen Wirtschaft)
Düsseldorfer Str. 40
6236 Eschborn
Tel: 06196 / 495 202
Fax: 06196 / 495 303

COLLICO Verpackungslogistik
und Service GmbH
Postfach 11 02 10
5650 Solingen 11
Tel: 0212 / 7064 - 0
Fax: 0212 / 7064 - 50

BRENNER Industrieholz - Spane - Vertrieb
Postfach 22 01 68
5450 Neuwied 22
Tel: 026 22 - 81071
Fax: 02622 - 83152

FEHRING Holzspane GmbH
Brönninghauser StraBe 32
4800 Bielefeld 16
Tel: 0521-3981 - 0
Fax: 0521-3981 - 55

GIGLER GmbH
Holzspane
Herr Horger
Gollingkreuter Weg 18
W- 8898 Schrobenausen
Tel: 08252 - 2579

Kağıt, kereste, polietan, folyo, styrofor ve metal
ambalajları geri kazanma değerlendirme

Ambalaj ve styrofor malzemeleri geri kazanma ve
değerlendirme

Tekrar kullanılabilen çok yönlü nakliye ambalajlarını
değerlendirme

Tekrar kullanılabilen çok yönlü nakliye ambalajlarını
değerlendirme

Tekrar kullanılabilen çok yönlü nakliye ambalajlarını
değerlendirme

Tekrar kullanılabilen çok yönlü nakliye ambalajlarının
değerlendirilmesi için sistemin koordinasyonunu
sağlama

Tekrar kullanılabilen çok yönlü nakliye ambalajlarını
değerlendirme

Kereste, ahşap ambalajları geri kazanma ve
değerlendirme

Kereste, ahşap ambalajları geri kazanma ve
değerlendirme.

Kereste, ahşap ambalajları geri kazanma ve değerlendirme

HDH Hauptverband der Deutschen Holz und
Kunststoffe verarbeitenden Industrie e.V.
HGF: RA Horst Priessnita
An den Quellen 10
6200 Wiesbaden 1
Tel: 0611 - 17090
Fax: 0611 - 378908

HPE Bundesverband Holzpackmittel, Paletten
Exportverpackungen e.V.
GF: Dipl. Vw. Siegfried von Lauvenberg
Ausoniusstrasse 15
Postfach 13 70
5500 Trier
Tel: 0651 - 44366
Fax 0651 - 44 360

INTERSEROH AG
Industriestrasse 11
Postfach 90 06 40
5000 Köln 90
Tel: 02203 - 1704 - 0
Fax: 02203 - 1704 - 17

RESY GmbH (Recycling System)
Geschäftsführer: Uwe Swarting
Hilpertsrasse 22
6100 Darmstadt
Tel: 06151 - 82091
Fax: 06151 - 891520

Vfw Vereinigung für Wertstoffrecycling GmbH
Birmarckstrasse 12
5000 Köln 1
tel: 0221 - 512025 / 26
Fax: 0221 - 529220

DEUTSCHE BANK AG, Umweltdatenbank
Anbieter, Technologien, Anbieter, Dienstleist.
Dr. Klaus Tuncker
Taunusanlage 12
6000 Frankfurt am Main
Tel: 069 - 7150 - 0
Fax: 069 - 7150 4227

DUALES SYSTEM DEUTSCHLAND Gesellschaft für
Abfallvermeidung und Sekundärrohstoffgewinnung
mbH "Grüner Punkt"
Adenauerallee 73
5300 Bonn 1
Tel: 0228 - 228020
Fax: 0228 - 2280213

Sentetik ambalajları geri kazanma ve değerlendirme

Palet ve ahşap ambalajları değerlendirme

Ahşap ambalajları değerlendirme

Ahşap ambalajları değerlendirme

Sentetik, plastik ambalaj malzemelerini değerlendirme.

Çevre konusunda veri bankası, yeni teknolojileri hizmete
sunma

Ambalajları geri kazanma sistemi ve toplanıp geri kaza-
mılacak, değerlendirilecek ambalajlara "Yeşil Nokta"
kullanma hakkı verme.

NATO ÜYESİ ÜLKELERİN ÇEVRE YÖNETİMİNDE ULUSAL ÖNCELİK SIRALAMALARI

Ahmet BABAN
Prof. Dr. Erdoğan ALPER
TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi
Çevre Mühendisliği Bölümü
Gebze

Günümüz dünyasında başdöndürücü bir hızla ilerleyen endüstriyel faaliyetler ve nüfus artışı nedeniyle yoğunlaşan ve yaşamın her kesitinde kendini rahatsız edici boyutlarda hissettiren çevre sorunları, ulusal ve uluslararası düzeyde de yaygın şekilde tartışılmaktadır.

Çevre kirliliğinin ve bunun yol açabileceği muhtemel sorunların bir ülkenin sınırların taşacağına bilincinde olan ülkeler, bu nedenle son yıllarda yoğun işbirliğine girmeye başlamışlardır. Modern toplumun sorunlarının tartışıldığı NATO-CCMS (Committee on the Challenges of Modern Society) programında da çevre sorunları en ön sırayı almaktadır. NATO üyesi ülkelerde yürütülen projelerden elde edilen tecrübelerin karşılıklı değişiminin sağlanarak ortak çözümlerinin geliştirildiği bu programda ülkelerin çevre öncelikleri üzerinde de bir çalışma yapılmıştır.

Burada özet halinde verilen öncelikler çevre yönetimi konusunda ekonomik faktörler ve diğer ulusal kaynaklarının uluslararası bir koordinasyon ağı doğrultusunda etkin kullanımını sağlamakta yararlı olabilir.

NATO kapsamındaki ülkelerin ulusal düzeyde çevre yönetiminde önceliği olan konularının incelenmesi ile varılan ortak sonuçlar Tablo 1'de özetlenmiştir.

Çevre koruma öncelikleri, özellikle Avrupa ülkelerinde temiz enerji kaynaklarının yaygın kullanımı ve yeni, atıksız enerji konusunda yoğunlaşmaktadır. Tehlikeli atıklar, teknik felaketlerin önlenmesi, üretim ve tüketim aşamalarında emniyet koşullarının geliştirilmesi, atıksız teknolojiler, yasal düzenlemeler gibi ortak konuların da gündemde olduğu görülmektedir. Her türlü askeri faaliyetler sonucunda oluşan kirlilik ve bu kirliliğin önlenmesi amacıyla yapılacak çalışmalara da özellikle öncelik verilmektedir. Günümüzün ülkelerarası yumuşama politikası çerçevesinde gerçekleşerek silah indirimi faaliyetleri gerek konvansiyonel gerekse nükleer silahların imhası sonucunda ortaya çıkacak yeni bir çevre sorunu doğuracaktır. Çevre mühendisliği uygulamalarında oldukça yeni bir konu

olması sebebiyle bu konuda pilot çalışmaların yapılması ilgili ülkeler tarafından önerilmektedir. Eysel ve endüstriyel düzeyde hava, sıvı ve katı atık kirliliğini izleme programları, bertaraf ve geri kazanma tekniklerinin geliştirilmesi konuları ise hemen hemen tüm ülkelerin gündemindedir. Kitle ulaşım araçlarının teşvik edilmesi, özellikle hava kirliliğine neden olan ulaşım faaliyetlerinin, endüstriyel yerleşimlerinin düzenlenmesi ile minimum düzeye indirilmesi önerilmektedir. Tehlikede olan canlı türlerinin korunması, doğal kaynakların korunması, gelişen Turizmin çevreye olumsuz etkisinin sınırlandırılması, kültür mirasının devamının sağlanması ve gürültü kirliliği sorunları ise güncelliğini korumaktadır.

Sonuç olarak NATO - CCMS kapsamında gerçekleştirilen çevre korumasında ulusal öncelik ve uluslararası koordinasyon faaliyetleri doğal çevrenin çıkarlarının korunması ve dolayısıyla insan sağlığı açısından olumlu bir yaklaşım ve organizasyon oluşturmaktadır.

Tablo 1. Çevre Korunmasında NATO Ülkelerinin Ulusal Öncelikler Ortak Kesenleri

ÜLKELER / ÖNCELİKLER

Almanya- Yunanistan, İzlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Portekiz, İspanya, Türkiye, İngiltere, A.B.D.

- Üretimde teknik emniyetin geliştirilmesi ve tehlikeli aktivitelerde güvenlik (çevresel felaketlerin önlenmesi)
- Tehlikeli atıkların karşı korunma önlemleri
- Atık miktarları ve zararlarının kaynağa yok edilmesi ya da en aza indirilmesi
- Askeri faaliyetler ile ilgili çevre koruması, askeri kullanımın türleri üzerine etkisi, eğitim alanlarının temizlenmesi vb.
- Yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji konusunda yeni çalışmalar (güneş enerjisi, jeotermal enerji vb.)
- Radyasyon kontrolü

- Kültürel değerlerin korunması
- Doğal hayatın ve tehlikedeki hayvan ve bitki türlerinin korunması
- Su kaynaklarının korunması.
- Toprağın korunması ve erozyonun önlenmesi
- Hava kalitesi kontrolü, ozon tabakası, küresel iklim değişikliği
- Gürültü kontrolü
- ÇED çalışmalarının geliştirilmesi, her türlü atıkların izlenmesi, yasaların geliştirilmesi, çevre eğitiminin artırılması

- Turistik köy ve şehirlerin çevreyi etkilemeyecek şekilde geliştirilmesi
- Atık geri kazanımı ve restorasyon

REFERANS

1. Document on "National Environmental Priorities for future CCMS Studies", AC / 274 - D: 303

1992 BREZİLYA TOPLANTISINA SUNULACAK OLAN (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER) AVRUPA EKONOMİK KOMİSYONU ÇEVRE HAKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ SÖZLEŞME TASARISI

Çeviren: Birol Ertan
Ankara Üniversitesi Kent ve Çevre Bilimleri Enstitüsü
Ankara

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, gerekli demokratik kurum ve süreçlerin kurulması gibi çevreye ilişkin insani değerlerde ve davranış ve tüketim kalıplarında temelli değişiklikler gerektiren ulusal, bölgesel ve global düzeyde sürdürülebilir.

Bir kalkınmaya ulaşmayı teyid ederek; sürdürülebilir bir kalkınmayla uyumlu politik değişimlerin yaratılmasında halkın kendi kendisine seferber olmasını sağlamak amacıyla bilgili ve iyi eğitilmiş bir toplumcu katılımın önemini vurgulayarak; Mayıs 1990 Norveç- Bergen'de düzenlenmiş ECE düzeyinde Dünya Çevre Kalkınma Komisyonu Raporu'nu izleyen Bölgesel Konferans'ta kabul edilmiş olan Hükümetler ve Hükümetler dışı sektörler arasında çok sektörlü bir diyalogun önemi ışığında ECE bölgelerindeki ulusal ve uluslararası süreçleri gelişmeyi sürdürme amacını saptayarak; şunları önerir:

TEMEL İLKELER

1. Herkes, genel sağlık ve refahı için uygun olan bir çevre hakkına sahiptir.
2. Herkes, bugünkü ve gelecek nesillerin yararı için çevreyi korumak ve kollamakla sorumludur.
3. Herkes, çevre sorunları hakkında ulusal ve uluslararası düzeyde doğrudan ve bağımsız ilişki kurmak ve bunu sürdürmek, bilgileri yaymak ve ilan etmek, barışçıl olarak biraraya gelmek ve diğerleriyle birleşmek için görüşlerini özgürce ifade etme hakkına sahiptir.

ÇEVRE BİLGİSİ, EĞİTİM VE ÖĞRETİM

4. Herkes, çevre koruma önlemleri ve çevreyi önemli ölçüde etkileyen ve etkileyebilecek faaliyetler ve imalatlar (ürünler) hakkında bilgilendirme, çevreyle

ilgili tam bir bilgiyi edinme hakkına sahiptir. Bilgi, başvuranlar için makul olmayan mali yükler getirmeyen ve bütün halkın anlayabileceği açık bir yolla sağlanmalıdır.

5. Herkes, bir tehlike olduğu zaman hemen bilgi edinmek, olası planlamaları da kapsayan kazaların potansiyel kaynakları hakkında tam bilgileri almak hakkına sahiptir.
6. Herkes, istenilmiş olan bilgi uygun bir zamanda sağlanamadığı ya da herhangi bir nedenlerle olmadığı takdirde idari ve hukuksal olarak yeniden incelenmesi için başvurma hakkına sahiptir.
7. Herkes, tam bir çevre eğitimi ve çevre öğretimi yapma hakkına sahiptir.
8. Herkes, çevrenin durumu hakkında yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde yetkili kuruluşlarca hazırlanmış raporları düzenli olarak alma hakkına sahiptir.
9. Kamu kurumları, çevre üzerinde önemli etkilere yol açan faaliyetlerinin kapsamını düzenli olarak bildirmekle yükümlü ve sorumludur.

KARAR ALMA

10. Herkes, çevre üzerinde önemli etkiler yapan veya yapabilecek faaliyetler için karar alma süreçlerine katılma hakkına sahiptir.
11. Devletler, çevreye önemli etkileri olabilecek faaliyetlerin yetkilendirilmesinden önce, çevreye olan etkilerinin değerlendirilmesini ve bu değerlendirme ışığında yapılması koşulunun gerçekleştirilmesinin sağlanmasıyla sorumludur.
12. Herkes, resmi karar almadan önce yetkili kuruluşa arz edilmiş faaliyetler hakkında düşüncelerini göndermek ve bir bakıma karar alma süreçlerine zamanında ve etkili bir biçimde katılmanın sağlanması için gerekli bilgileri alma hakkına sahiptir.

13. Karar alma süreçlerine katılan herkes, alınmış kararlar için nedenlerin geciktirilmeksizin bildirilmesi ve o dereceki, ispatlayabileceği öneri ve itirazların dikkate alınmasını isteme hakkına sahiptir.
14. Herkes, çevre üzerinde önemli etkileri olabilecek veya olan faaliyetlerle ilgili idari ve hukuki biçimlerde gerekli yöntemlere ve bunlara başvurabilme hakkına sahiptir.
15. Herkes, sağlığını ve çevresini kötü bir şekilde etkilediğini ve yasal kuralları ihlal ettiğini düşündüğünü bir eylemi durdurmak ve azaltmak için hukuki bir işlemi veya bir devlet faaliyetini araştırmak hakkına sahiptir.
16. Herkes, çevre tahribini önlemek ve tamir etmek için kendi başına aldığı önlemlerden doğan harcamaların tazminatını sağlamak üzere yasalara uygun olarak dava açma hakkına sahiptir.
17. Herkes, çevreyi tahrip eden olaylardan önceki duruma getirecek ya da düzenleyecek hukuksal ve idari eylemin yapılmasını isteme hakkına sahiptir.
18. Herkes, sağlığı, geçimi ve çevresinin tahribi için tazmini tamamen ve hemen isteme hakkına sahiptir.

SINIRAŞIRI ETKİLER

19. Faaliyetlerin yer aldığı devlette eşit bir şekilde yerleşmiş olan herkes, çevre üstündeki önemli zıt etkilere sahip olabilecek ya da olan faaliyetlerle ilgili idari ve hukuksal yöntemlere başvurma hakkına sahiptir.
20. Kamu kuruluşları, çevreye önemli bir etkisi olan veya olabilecek faaliyetlerin etkilerini, yerel politikalar veya hukuk altında hoşgörülebilir

olabileceği göz önüne alınırsa, ulusal yetkileri altındaki bölgelerin içinde veya dışında olup olmadığını ilişkin ayırım yapılmaksızın dikkate almakla sorumludur.

UYGULAMA

21. Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun üye devletleri, bu sözleşmede önerilmiş hak ve yükümlülüklerin hepsini bilmelidir.
22. Bu sözleşmede haklar ve yükümlülükler, kamu düzeyinin korunması ve diğer özgürlükler ile hakların korunması için kamu güvenliği, ulusal güvenliğin çıkarları, demokratik bir toplumda gerekli olan kanunlarca emredilmiş kısıtlamalara maruz kalabilir.
23. Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu üye devletleri önerilen bu hak ve yükümlülüklerin ulusal yasalar ve idari uygulamalarında ifade edilmesi için uygun önlemleri almaya davet edebilir.
24. B.M. Avrupa Ekonomik Komisyonu, bu sözleşmede açıklanmış haklar ve yükümlülüklerin herkese, ilgili olanların ika- met ya da ulusu hakkında hiçbir ayırım görmeksizin, uygulanmasını sağlamalıdır.

KATI ATIKLARDA KOTA UYGULAMASI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR DEVAM EDİYOR.

Katı Atık Yönetmeliği çerçevesinde uygulanmaya konacak olan kota mecburiyeti ile ilgili çalışmalar devam ediyor. Çevre Bakanlığı izin başvurusunda bulunan firmalara aşağıdaki yazıyı göndermektedir. Yazı içerik açısından ilginç olduğu için yayınlanmaktadır.

Kota ve Depozito Uygulaması

İlgi: tarihli izin başvurusu.

İlgili başvuru formunuz Bakanlığımıza intikal etmiştir. Bu forma göre kotaya tabi olarak, Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin getirdiği yükümlülükler uyma taahhüdünüz kabul edilmiştir.

Formda belirttiğiniz üretim ve dolumla ilgili sayılar üzerinden:

Yıllık üretiminizin % 25'i olan	kg PET
Yıllık üretiminizin % 25'i olan	kg PVC
Yıllık üretiminizin % 25'i olan	kg PS
Yıllık üretiminizin % 25'i olan	kg CAM
Yıllık üretiminizin % 15'i olan	kg

Alüminyum'utoplayarak geri döndürmekle yükümlü bulunduğunuz malunuzdur.

BU KONUDA BAKANLIĞIMIZA KARŞI DOĞRUDAN FİRMANIZ SORUMLU OLMAKTADIR. BU ARADA GERİ DÖNÜŞÜMÜ YÖNETMELİK'TE ÖNGÖRÜLEN KOTA SEVİYESİNDE SAĞLAYAMAYANLAR YIL SONUNDA DEPOZİTOYA GEÇECEKLERDİR.

- Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği' nin geçici 4. maddesi gereği 1996 yılı sonuna kadar her yıl için ayrı ayrı olmak üzere ve yönetmeliğin EK II'inde verilen değerlerden az olmamak kaydıyla geri dönüşüm planlarını Bakanlığımıza vermeniz gerekmektedir.

- İlgili yönetmeliğin Ek V'inde yer alan ve kota

uygulanmasına tabi kaplarda kullanılacak olan "Geri Kazanılabilir Kap" sembolünü ambalajınızda bulundurmakla ve yönetmeliğin 14. maddesi gereği kod numaranız olan bu sembolün altına yazmakla yükümlüsünüz.

-Kota için yapılan izin başvurunuzda Yönetmeliğin 10. maddesinde öngörülen ürünlerinizi doldurduğunuz kapların toplanması, taşınması, biriktirilmesi, tasnifi, geri dönüşümü, yeniden değerlendirilmesi, geri kazanılan ürünler ve kullanım alanları ile geri kazanılmayan kapların nasıl zararsız hale getirileceği ile ilgili hiçbir plan, proje bulunmamaktadır.

-Göndermiş bulunduğunuz belgelerin ekinde Çevko üyesi şirketlerin katkıda bulunacağı uygulamaların genel planından söz edilmektedir. Bu plan Yönetmeliğimizin öngördüğü plastik ve alüminyum esaslı maddelerin geri dönüşümüne yönelik değildir. Yönetmeliğimiz harfiyen uygulanacaktır ve yönetmelikte öngörülen maddelerin geri dönüşü zorunludur.

- Başvuru formunuzda tüm değerli katı atıkların geri toplanmasına ilişkin pilot projelerden söz edilmektedir.

TÜM DEĞERLİ KATI ATIKLARI GERİ TOPLAMAKLA YÜKÜMLÜ DEĞİLSİNİZ. ANCAK YÖNETMELİĞİN GETİRDİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLERE İLAVETEN BÖYLE BİR ÇALIŞMAYI YAPARSANIZ SEVİNİRİZ VE DESTEKLERİZ. Bu görevler belediyelerle üreticilerin birlikte çözeceği problemlerdir ve Avrupa'da bile henüz çözülememiştir. Bakanlığımızın bu konuda ayrı hukuki düzenlemeleri ve projeleri vardır.

Bu genel planın uygulamasında bir organdan söz edilmekte, bu organda Çevre Bakanlığı'na da bir görev verilerek tüm değerlendirilebilir katı atıkların yönetimini yönlendirmesi beklenmektedir. Çevre Bakanlığı atık yönetimi konusunda genel stratejileri saptar ve hukuksal düzenlemeleri uygulamaya koyar.

Unutulmaması gereken en önemli nokta; Çevre Bakanlığı'nın bazı en çok kullanılan sınıfların plastik veya alüminyum kaplarına belli oranlarda geri toplama mecburiyeti getirmiş olduğudur. Bu mecburiyet pekçok ülkede

- Hammaddesine vergilendirme,
- Kullanılan kaba depozito ve kota
- Atığına da vergi

şeklinde uygulanmaktadır. Bu uygulama da özellikle en çok tüketilen su, maden suyu, meşrubat, meyva suyu, bira türü içeceklerde yaygınlaşmıştır. Yönetmelik hazırlıkları sırasında toplantiya katılan plastik kap üreticilerinin isteği ile kapsam

genişletilerek bugünkü haline gelmiş ve yine sorumluluk ilk taslakta kap üreticilerinde iken dolumlulara yansıtılmıştır.

Çevre Bakanlığı'nın amacı doğada çok uzun yıllar bozunmadan kalan atıkların geri dönüşümünü sağlamaktır. Zaten bu özel atıkların büyük bir kısmının ekonomik değeri vardır ve toplanmaktadır. PET haricindeki plastik atıkları işleyen ve bir para karşılığında alan yerler mevcuttur. Metal atıklar da ekonomik bir değerdir ve alıcısı vardır, hatta bazen yurt dışından dahi alınmaktadır.

Çeşitli yollarla (gönüllü, kumbara, ticari, çöplükten, ödül verme) bu kaplar toplayıcı firmalar aracılığıyla toplanabilir. Eğer bu yol kullanılmışsa toplama merkezleri ve toplayıcı firmaların Bakanlığımıza belgelenmesi gerekir.

Geri toplanan bu kaplar değerlendirme merkezlerine, çöplüğe veya ambara girmeden önce;

1. Kantar fişi ve kabın cinsine ilişkin analiz raporu (Değerlendirme yapan kişiden de alınabilir.)
2. Taşıma irsaliyesi,
3. Ambar muayene ve tesellüm fişi (ambara gidiyorsa),
4. Defterdarlık Takdir Komisyonu'ndan kıymetten düşmüş emtia tasdikli evrak

belgelerinin asıllarından birer nüsha Çevre Bakanlığı'na gönderilecektir.

5. Bu kapların belediye çöplüğüne veya herhangi bir maksatla başka firmaya veya ihracı sözkonusu ise yapılan protokolün ve konuya ilişkin kabın cinsi ve miktarına yönelik diğer belgelerin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin uygulamasına yönelik olarak gerektiğinde belirli periyotlarla (örn. 3'er aylık dönemler halinde) işin yürütüldüğünü takip etmek açısından firmanızın geri dönüşümde vardığı sonuçları Bakanlığımız isteyebilir.

Firmanızın konuyla ilgili çalışmalarında başarıya ulaşacağınız inancındayız. Gerekli gördüğünüz her konuda Bakanlığımız başvurularınıza açıktır.

Yukarıda belirtilen hususlar göz önüne alınarak gereğinin yapılması hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

KATI ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ'NİN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 14/3/1991 tarih ve 20814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinin üretici tanımından sonra "Plastik" tanımı eklenmiş ve Kota ve Depozito uygulamasına tabi işlemler tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Plastik: Petrol türevlerinden elde edilen ısı veya polimerizasyon yoluyla şekillendirilebilen, yeniden ısı tatbik edildiğinde şekil değiştirebilen polimerleri, (örneğin: PVC, PET, PS, PE, PP, PA, PC ve benzeri)"

"Kota veya depozito uygulanmasına tabi işlemler: Plastik veya metal esaslı malzemelerinden imal edilen kapları üretenleri, bu kaplara (EK-I) de verilen madde ve ürünleri dolum yapan veya bu malzemelerden yapılmış kapları dolu olarak ithal edenleri"

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Katı atıkların en aza indirilmesinde, uluslararası uygulamalara uyum sağlayabilmek amacıyla ambalaj atıklarının geri dönüşüm ve bertarafına ilişkin tedbirler almaya ve bu konuda tebliğler yayımlamaya Bakanlık yetkilidir.

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Termoplastik türü madde içeren sıvı kabı ve ambalaj malzemesi üretenler bu atıkların bertarafından sorumludur."

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(EK -I)'de verilen madde ve ürünleri ihtiva eden plastik ve metal esaslı kapları üretenler veya piyasaya sürenler bu madde ve ürünlerin boş kaplarını toplayarak geri döndürmek zorundadırlar. İşletmeler kota ve depozito uygulaması için Bakanlıktan izin almak ve beyanda bulunmakla yükümlüdürler. İzin başvurusunda bulunmayanlar depozito uygulamasına tabi olurlar. Ancak, toplamakla yükümlü oldukları kaplardaki kota oranı (EK II)'de belirtilen hedeflere ulaşan işletmelere, başvuru ve izin şartlarına da uyuyorlarsa depozito uygulanmaz. Plastik ve metal kapları üretenler, piyasaya sürenlerin kabul etmeleri durumunda bir sistem kurarak onların adına bu kapları toplayabilirler. Ancak, bu sisteme dahil olan kapları doldurarak piyasaya sürenlerin tümü kotanın tutturulmasından sorumludur. Kotaya erişilememesi durumunda sisteme dahil olanların tümü depozitoya geçer".

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(EK III)'de verilen ABD Doları karşılığı Türk Lirası'nın hesabında, DPT tarafından hazırlanan, yıllık program hesaplarında kullanılan ortalama döviz kuru esas alınır. Bu hesaplamada dolardan Türk Lirası'na geçiş Türkiye'de sirküle edilen para birimleri dikkate alınarak depozito bedelini tama iblağ etmeye Bakanlık yetkilidir. Bu değerler her yıl Bakanlık tarafından ilan edilir."

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci bendine "yazmakla" kelimesinden sonra aşağıdaki ibara eklenmiş ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ve (EK-III)'de belirtilen değerlere göre dolunum yapıldığı yıl ilan edilen depozito bedelini etikette belirtmekle"
"Her iki uygulamada da bu kapların hangi firma tarafından üretildiğini açıklayan ibarenin kabın üzerinde bulundurulması ve depozito bedelini belirten etiket renklerinin her dolunum yılı için farklı olması zorunludur."

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesindeki "PET ve PVC" ifadeleri çıkarılarak yerine "Plastik" kelimesi konmuştur.

MADDE 8 - Aynı Yönetmeliğin (EK-II)'de verilen tablolardan "PET ve PVC kaplarının toplanmasında ulaşılacak oranlar" başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"PLASTİK KAPLARIN TOPLANMASINDA ULAŞILACAK ORANLAR"

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendinin son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 31inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki üçüncü bent eklenmiştir.

"3) Ancak bu idareler Katı Atık Depo Tesisine depolama ruhsatı vermeden önce gerekli tüm bilgi ve belgelerle birlikte nüfusu onbine kadar olan yerlerde Mahalli Çevre Kurulu'na, nüfusu onbinden yukarı olan yerlerde ise Bakanlığa müracaat ederek bu makamların uygun görüşünü almak zorundadır.

MADDE 11- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Yönetmeliği Çevre Bakanı yürütür.

TOPLANTILAR

"International Symposium on Digestion of Solid Waste" (Katı Atıkların Çürütülmesi Uluslararası Sempozyumu), Venice, 15-17 April 1992.

Başvuru: Prof. Franco Cecchi / Dipartimento di Science Ambientali / Calle Larga Santa Marta 2137 / I-30123 Venice-Italy.

"Nato / CCMS Workshop on Pollution Prevention Technologies" (NATO/ CCMS Çevre Kirliliğini Önleyici Teknolojiler) Dokuz Eylül University, İzmir, 22-24 April 1992

Başvuru: Prof. Dr. Ayşe Müezzinoğlu, Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı / Dokuz Eylül Üniversitesi / Bornova- İzmir

"7th International Trade Fair and Congress" (7nci Uluslararası Ticaret Fuar ve Kongresi), ENVITEC-Düsseldorf, 25-27 May 1992

Başvuru: Düsseldorf / Messegesellschaft mbH / NOWEA/ Postfach 32 02 03 Stockumer Kirchstraße 61 / D- 40000 Düsseldorf 30

"Biowaste -Ist International Conference and Exhibition on Biological Waste Treatment" (Atıkların Biyolojik Olarak Arıtılması Birinci Uluslararası Konferans ve Sergisi), ISWA, IAWPRC, 1-4 June 1992, Herning, Denmark

Başvuru: MESSE CENTER HERNING / Exhibition Center Herning / Vardevaj 1 DK- 7400 Herning / Denmark

"Seminar on Municipal Waste Management" (Eysel Katı Atıkların Yönetimi Semineri), Banff Alberta, 7-12 June 1992.

Başvuru: Carole Stark / The Banff Centre for Management / Box 1020 / Banff Alberta TOLOCO

"Word Conference on Ecology, Economics and Engineering, Eco- World '92", (Ekoloji, Ekonomi ve Mühendislik Dünya Konferansı, Eko- Dünya '92), The American Society of Mechanical Engineers, New York, U.S.A., 14- 17 June 1992

Başvuru: ECO Word '92 / Programme Committee / American Society of Mechanical Engineers / 345 East 47th Street / 13th Floor / New York, N.Y. 10017 / U.S.A.

"6th International Solid Wastes Congress and Exhibition, ISWA 92" (6. Uluslararası Katı Atık Konferansı ve Fuarı, ISWA '92, Madrid, 14-19 June 1992.

Başvuru: Julian Urarte Jaureguizar / Chairman ISWA '92 / IFEMA-TEM / Apdo. Correos 11011 / 28080 Madrid / Spain

Tel: 34-4-464 1990

Fax: 34-4-464 4434

"Conference on Wastewater Sludge Dewatering (Atıksu Arıtma Çamurunun Susuzlaştırılması Konferansı), Aalborg University, 29 June-1 July 1992

Başvuru: Administrative Secretary Kirsten Anderson / Aalborg University / Environmental Engineering Laboratory / Sohngaardsholmsvej 57 / DK-9000 Aalborg

Fax: 45-98- 142555

"ISWA Conference on Incineration and Composting - ENVIRO 92 (İnsinerasyon ve Kompost ISWA Konferansı ENVIRO 92) ISWA, Amsterdam, 1-3 September 1992

Başvuru: ISWA Conference Secretariat / RAI Organisatie Bureau Amsterdam bv / Europaplein 12 / 1078 GZ Amsterdam / The Netherlands

"Kimya 92 VIII Kimya-Kimya Mühendisliği Sempozyumu ve Kimya Sanayi Fuarı, Marmara Üniversitesi İstanbul, 7-11 Eylül 1992

Başvuru: Prof. Dr. Adnan Aydın / Marmara Üniversitesi / Fen - Edebiyat Fakültesi / Kimya Bölümü / P.K 1 815050 Fikirtepe/İstanbul

"Second International Symposium on Waste Management Problems in Agro Industries in Turkey", (Atık Yönetimi ve Türkiye'de Agro Endüstrisinin Problemleri), Turkish National Committee on Water Pollution Research and Control, İstanbul, Turkey 23-25 September 1992.

Başvuru: Kongresist Inc. / 193 Cumhuriyet Caddesi / Apt.6 / Elmadağ, 80230 / İstanbul, Turkey

Tel: (90) 1-1472251

(90) 1-1462249

Fax: (90) 1- 1487678

Tlx: 31118 cong. tr.

IXth Turkish-German-Polish Environmental Engineering Symposium", (IXuncu Türk-Alman Polonya Çevre Mühendisliği Sempozyumu), Boğaziçi University, İstanbul, 6-9 October 1992

Başvuru: Prof. Dr. Kriton Curi / Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi / 80815 Bebek-İstanbul
Tel: 263 15 00 / 439
Fax: 265 84 88

"14th Canadian Waste Management Conference, Waste Minimization: Practical Solutions to Real Problems", Environment Canada, Regina, Saskatchewan, 6-9 October 1992.

Başvuru: Susan Clarke / Technology Development Branch / Environment Canada
Tel: (819) 953-5227 / (819) 953- 9029

1992 International Symposium on Environmental Contamination in Central and Eastern Europe (Orta ve Doğu Avrupa'daki Çevre Kirliliği Uluslararası Sempozyumu '92), Budapest, 12-16 October 1992.

Başvuru: Dr. Peter I. Richter / c/0 Budapest Convention Centre / Congress Team / 4-1444 Budapest / P.O. Box. 233 / Hungary
Fax: + 361 185 2127

XXXIIIrd Congress and Plenary Assembly of ICSEM (ICSEM XXXIIIcü Kongre ve İcra Toplantısı), Trieste, 12-17 October 1992.

Başvuru: Monsieur Gerard Bellan / Station Marine d'Endoume / Rue de la Batterie des Lions / F- 13007 Marseille / France
Fax: (33) 91 04 16 35

"IVth International Conference on Tourist Health", (IV. Uluslararası Turist Sağlığı Konferansı), International Tourist Health Association, Antalya, 15-18 October 1992

Başvuru: Turizm Sağlık Derneği / IV. Uluslararası Turist Sağlığı Konferansı Genel Setreterliği / Billur Sokak, 35/5 Kavaklıdere - Ankara
Tel: 438 00 02
Fax: 438 03 11

"Pollutec-92- An International Exhibition", (Pollutec-92, Uluslararası Sergisi), Under the patronage of the French Ministry of Environment. Lyon-Eurexpo, 3-6 November 1992.

Başvuru: Technoexpo / 8,rue de la Michodiera / 75002 Paris / France

"ENVIROTOUR VIENNA 1992 First International Conference on Strategies for Reducing the Environmental Impact of Tourism", (Turizmin Çevresel Etkilerini Azaltma Stratejileri Uluslararası Birinci Konferansı), International Society for Environmental Protection, Vienna, 10-12 November 1992.

Başvuru: Margarita Hummel / International Society for Environmental Protection / A-1030 Vienna, Marxergasse 3/20

Tel: + 43-1- 715 28 28
+ 43-1- 715 58 78
Fax: + 43-1- 715 28 29

"The First Conference on Solar Energy and Clean Energy for Environment", (Çevre için Güneş Enerjisi ve Temiz Enerji Birinci Konferansı), Tanta University, Tanta 23-26 December 1992.

Başvuru: Prof. Dr. G.E. Hassen / Head of Physics Dept. Faculty of Science / Tanta University / Tanta, Egypt
Tel: 344331-344352

Fax: 322785

Tlx: 23605 BT UN

YAZIM KURALLARI

GENEL KURALLAR

1. Dil

Dergi üç ayda bir Türkçe olarak yayınlanır. Ancak makalenin başında makalelerin Türkçe ve İngilizce özeti verilecektir.

2. Yazıların Sunulması

Yazıların aslı ile üç fotokopisi (ve mümkünse Macintosh Mac Write 0.4 ile yazılan bilgisayar disketi) Dergi'nin Editörlerinin adreslerine gönderilmelidir. Ayrıca yazışmaların yapılabilmesi için ayrı bir sayfaya yazının başlığı, yazı ile birlikte yazarın ad ve soyadı, açık adresi telefon ve faks numaralar yazılarak gönderilmelidir.

3. Yazıların Değerlendirilmesi

Yazıların yayın kurulu tarafından ön değerlendirmesi yapılacak, derginin amaç, kapsam ve yazım kurallarına uygun olmayanlar yazarlarına gereç gönderilecek uygun olanlar yazının konusu ile ilgili uzmanlara değerlendirilmek üzere gönderilecek ve bu değerlendirme sonucu basılacaktır.

4. Yazının Başka Yerlerde Yayınlanması

Yazılar Derginin Editörlerinin yazılı izni olmadan başka hiç bir yerde yayınlanamaz, kongre, konferans, sempozyumlarda bildiri olarak sunulamaz.

5. Yayın Hakkı

Yazıların, her türlü yayın hakkı Dergiye, patent hakkı ve sorumluluğu yazarlara aittir. Ayrıca Dergide yayınlanan yazılar kısmen veya tamamen yazılar kaynak gösterilmeden hiç bir yerde kullanılamaz.

6. Telif Ücreti

Yayınlanan yazılara bir ücret ödenmeyeceği gibi yazının yayınlanması için de herhangi bir ücret talep edilmez. Basılmış yazının beş kopyesi yazının ilk yazarına ücretsiz olarak gönderilir. İlave kopyeler için ücret alınır.

7. Yazıların Geri Gönderilmesi

Değerlendirme sonucu yayınlanması uygun görülmeyen yazılar yazarlarına geri gönderilir. Yayınlanan yazıların asılları istenirse yayın tarihinden itibaren en çok bir ay içinde yazarlara geri gönderilebilir.

YAZI KURALLARI

1. Sayfa Düzeni

a) Yazılar A4 normunda yazı sayfasına üstten ve alttan 2,5 cm, soldan ve sağdan 2 cm bırakılarak çift aralıkla daktilo edilmeli şekil ve tablolar ayrıca verileceğinden yazı içinde bunların yerleştirileceği yeterli boşluk bırakılmalıdır.

b) İlk sayfada başlık üstten 5 cm büyük harflerle koyu olarak yazılmalı, yazı başlığı 70 harfi geçmemeli ve gereksiz uzatmalardan kaçınılmalıdır.

c) Yazarların ismi, soyadı ve açık adresleri başlıktan sonra 2 aralık bırakılarak sağ tarafa yazılmalıdır.

MAKALE DÜZENİ

1. Özet

Yazarların isim ve adreslerinin bittiği satırdan sonra 2 aralık bırakılarak sol baştan başlanarak yazılır. Özet yazının konusunu, yapılan çalışmaların amacını, kullanılan yöntemleri elde edilen sonuçları ve değerlendirmeyi içeren 150 kelimelik bir bölümdür.

2. Anahtar Kelimeler

Konu sınıflandırılmasının yapılabilmesi için en çok 10 kelime olan anahtar kelimeler verilir.

3. İngilizce Başlık

Yazının İngilizce başlığı baş harfleri büyük harf olmak üzere yazıda kullanılan puntodan bir punto daha büyük punto ile ve koyu olarak yazılır.

4. Abstract

Makalenin İngilizce özeti genelde Türkçe özeti tercümesinden oluşmaktadır.

5. Key Words

Türkçe yazılmış anahtar kelimelerin İngilizcesi verilecektir.

6. Giriş

Yazıyı doğrudan ilgilendiren ve uzun tarihçeler ve tekrarlar içermeyen bir giriş bölümü olmalıdır.

7. Yazıların Türü

Yazılar aşağıdaki üç türden birinde yazılabilir.

- Özgün araştırmalarla ilgili yazılar
- Uygulama örneklerini bilimsel bir yaklaşımla aktaran yazılar
- Derleme şeklindeki yazılar

8. Sayfa Sayısı

Derleme şeklindeki yazılar dışındaki türlerde yazılar tüm şekil ve tablolar dahil 5000 kelime (15-17 sayfa) eş değerinde olmalıdır.

9. Şekiller

Yazıya konacak fotoğraflar, grafikler ve çizimler ayrı ayrı sayfalar halinde şekil no. ve adları yazılarak yazı ekinde verilmelidir.

10. Çizimler

Çizimler özgün olmalıdır. Boyutları ya yazıya doğrudan yerleştirilecek veya % 30 küçültmeye uygun boyutta olmalıdır. Çizimler üzerinde yer alan yazı, sayı ve semboller daktilo, letraset veya uygun karakterli şablon ile yazılmalıdır.

11. Grafikler

Teknik resim kurallarına uygun olarak ve mümkün olduğunca küçük çizilmelidir. Bilgisayar çıkışı verilmemelidir. Çizimlerin uygun bir yerine makalenin başlığı mavi kalemle hafifçe yazılmalıdır.

12. Fotoğraflar

Fotoğraflar parlak kağıda basılmış, küçüldüğü zaman

resim özelliği bozulmayacak boyut ve kalitede olmalıdır. Fotoğrafların arkasına hafifçe yazının başlığı ve şekil no. su yazılmalıdır.

13. Tablolar

Tablolar üstte tablo no. ve adı, çift aralıktan sonra tablonun kendisi gelecek şekilde daktilo edilmeli, tablonun çizgileri çizilmeli ve yazıya eklenmelidir.

14. Dipnot

Yazılarda dipnot kullanılmamalıdır.

15. Kaynaklar

Yazı içinde kaynaklar "...Hopkins (1990)...." şeklinde veya (Hopkins, 1990; Ferguson, 1991) şeklinde cümlelerin sonunda yazar soyadı ve yayın yılı belirtilerek verilmelidir. Yazının sonunda bir "Kaynaklar" bölümü bulunmalı ve yazar soyadına göre alfabetik sıralama yapılmalıdır. Kaynaklar aşağıdaki şekilde yazılmalıdır.

Kitaplar

Eckenfelder, W. W Jr., *Industrial Water Pollution Control*, Mc Graw Hill, New York, 1966.

Kitaptan Bir Bölüm

Goldscmidt, B.M., Non- nitrogeous Carcinogenic Industrial Chemicals, in *Carcinogenes in Industry and the Environment* (J. M. Sontag, ed.), Marcel Dekker Inc., New York, p. 283-290.

Rapor

UNEP, *Environmental Data Report*, Blackwell Scientific, Oxford, 1987

Tez

Sims, R.C., *Land Treatment of Polynuclear Aromatic Compounds*, Ph. D. Dissertation, North Carolina State University, Raleigh, North Carolina.

Makaleler

-Kocasoy G., "A Method for the Prediction of the Extent of Microbial Pollution of Sea Water and the Carrying Capacity of Beaches", *Environmental Management*, Vol.

KATI ATIK ve ÇEVRE dergisini ilgilenen her kişi ve kuruluşa ulaştırmak arzusundayız, ancak yüksek baskı giderleri nedeniyle sadece ilgilenenlere göndermek istiyoruz. Bu amacı sağlamak üzere, derginin kendilerine yollanmasını isteyen kişi ve kuruluşların bu formu doldurarak bize göndermelerini rica ederiz.

Katı Atık Türk Milli Komitesi

Not: Başka arzu edenler için bu formun fotokopisi kullanılabilir.

Dergi ücretsizdir.

Katı Atık Türk Milli Komitesine,

KATI ATIK ve ÇEVRE dergisinin tarafıma gönderilmesini arzu etmekteyim.

İsim, Soyadı : İmza
Kuruluş :
Adres :
Telefon : Tarih

KATI ATIK ve ÇEVRE dergisini ilgilenen her kişi ve kuruluşa ulaştırmak arzusundayız, ancak yüksek baskı giderleri nedeniyle sadece ilgilenenlere göndermek istiyoruz. Bu amacı sağlamak üzere, derginin kendilerine yollanmasını isteyen kişi ve kuruluşların bu formu doldurarak bize göndermelerini rica ederiz.

Katı Atık Türk Milli Komitesi

Not: Başka arzu edenler için bu formun fotokopisi kullanılabilir.

Dergi ücretsizdir.

Katı Atık Türk Milli Komitesine,

KATI ATIK ve ÇEVRE dergisinin tarafıma gönderilmesini arzu etmekteyim.

İsim, Soyadı : İmza
Kuruluş :
Adres :
Telefon : Tarih

**GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE
TEHLİKELİ ATIK YÖNETİMİ
ULUSLARARASI SEMPOZYUMU
(24-26 Haziran 1993)**

ve

1. Düzenli Depolama Teknolojisi

(21-23 Haziran 1993)

2. Gelişmekte Olan Ülkelerde Tehlikeli Atık

Yönetimi İçin Uygun Teknoloji

(28-30 Haziran 1993)

Yoğun Kursları

İSTANBUL

21-30 Haziran 1993

Organizasyon:

Katı Atık Türk Milli Komitesi

ve

Uluslararası Katı Atık Birliği (ISWA)

Başvuru: Katı Atık Türk Milli Komitesi

Prof. Dr. Kriton Curi dikkatine

Boğaziçi Üniversitesi

80815 Bebek-İstanbul